

KONGRES

SLOVENSKE ZVEZE SINDIKATOV

ALTERNATIVA

POROČILO 2010 – 2015

Namen in cilji delovanja Slovenske zveze sindikatov - Alternativa

»Slovenska zveza sindikatov Alternativa je bila ustanovljena 1. februarja 1999 z namenom povezati akcijsko sposobne sindikate v boj za uveljavitev pravne in socialne države in za zagotavljanje ustreznega razmerja med delom in kapitalom. Slovenska zveza sindikatov Alternativa deluje po načelu solidarnosti in vzajemnosti katere cilj delovanja je usmerjen v varovanje in izboljšanje družbenega, ekonomskega in socialnega položaja ter varovanja pravic in delovnega razmerja. SZS v največji meri združuje sindikate zasebnega sektorja v pretežno prometni dejavnosti.«

Slovensko zvezo sindikatov Alternativa sestavljajo:

Sindikat strojevodij Slovenije
Sindikat železniškega transporta Slovenije
Sindikat delavcev železniške dejavnosti Slovenije
Sindikat žerjavistov pomorskih dejavnosti
Sindikat železniškega prometa Slovenije
Sindikat voznikov Ljubljanskega potniškega prometa
Sindikat vzdrževalcev železniških voznih sredstev
Sindikat vozovnih preglednikov Slovenije
Zveza sindikatov azbestnih bolnikov Slovenije

Sindikati vključeni v SZS Alternativa zastopajo zaposlene v podjetjih:

skupine Slovenskih železnic,
d.o.o., Luki Koper, d.d., Dars
d.o.o., Ljubljanski potniški
promet d.o.o. ...

Organi SZS Alternativa 2010 - 2015

KONGRES

(na kongres je povabljenih 106 delegatov)

SVET

2010 – 2015
(27 članov)

Marko Srebernjak, Boris Štros, Drago Sotlar, Mitja Simčič, Alojz Romih, Milan Rebič, Djordjo Petrovič, Adrijan Paškulin, Karel Muster, Robert Müllner, Zlatko Lojen, Marko Janežič, Diko Ivanovič, Dragan Djukič, Muris Budimlič, Silvo Berdajs, Zdravko Skrbiš, Stane Dervarič, Dejan Žolek, Jože Pavšek, Bojan Goljevšček, Matjaž Skutnik, Mladen Jovičič, Zlatko Ratej, Nikola Kneževič, Leon Didič, Zdenko Lorber

NADZORNI ODBOR

2010 – 2015
(5 članov)

Slavko Petrovič – preds.
Jurij Krajnik – član
Robert Müllner – član
Miran Prnaver – član
Miroslav Vukšič – član

STATUTARNA KOM.

2010 – 2015
(5 članov)

Silvo Berdajs – preds.
Dragan Djukič – član
Stanislav Karfik – član
Rado Mokotar – član
Drago Sotlar - član

PRESEDSTVO

2010 – 2015
(11 članov)

Zdenko Lorber – preds.
Leon Didič - sekretar
Nikola Kneževič – podp
Zlatko Ratej - član
Mladen Jovičič - član
Matjaž Skutnik - član
Bojan Goljevšček - član
Jože Pavšek - član
Dejan Žolek – član
Stane Dervarič – član
Zdravko Skrbiš - član

KAZALO:

1	Povzetek najpomembnejše aktivnosti SZS Alternativa 2010 – 2015	5
2	POROČILO ZA OBDOBJE 4. MAREC 2010 – 03. JUNIJ 2011	7
2.1	Seje predsedstva	7
2.2	Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju - ZPIZ-2.....	7
2.3	Obvezno dodatno pokojninsko zavarovanje - ODPZ.....	9
2.4	Zakon o delovnih razmerjih - ZDR.....	10
2.5	Pogajanja za sklenitev kolektivne pogodbe za zaposlene, ki niso »pokriti« z nobeno kolektivno pogodbo (bivša kolektivna pogodba o načinu usklajevanja plač) – KPPI.....	11
2.6	Ostala zakonodaja.....	11
2.6.1	Zakon o stavki	11
2.6.2	Zakon o malem delu.....	12
2.6.3	Zakon o zaposlovanju in delu na črno.....	12
2.6.4	Zdravstvena zakonodaja, Zakon o varnosti in zdravju pri delu.....	12
2.7	Kadrovske zadeve	12
2.8	Izvajanje projekta »S partnerskim sodelovanjem do boljšega socialnega dialoga«	13
2.9	Ostale aktivnosti	13
3	POROČILO ZA OBDOBJE 03. JUNIJ 2011 – 22. MAJ 2012	14
3.1	Seje predsedstva	14
3.2	Splošno o tripartitnem socialnem dialogu v tem obdobju	14
3.3	Napoved opozorilne stavke SZS - Alternativa – 17. avgust 2011.....	14
3.4	Socialni sporazum	15
3.5	Zakon o uravnoteženju javnih financ.....	16
3.6	Zakon o dodatnih interventnih ukrepih.....	17
3.7	Zakon o sofinanciranju pravic iz ODPZ in zahteva za oceno ustavnosti 2. odstavka 402. člena ZPIZ.....	18
3.8	Projekt »INODEL«.....	18
3.9	Projekt »Dostojna upokojitev«	18
3.10	Kadrovske zadeve	19
4	POROČILO ZA OBDOBJE 22. MAJ 2012 – 18. JUNIJ 2013	20
4.1	Seje predsedstva	20
4.2	Splošno o tripartitnem socialnem dialogu v tem obdobju	20
4.3	Socialni sporazum	21
4.4	Zakon o slovenskem državnem holdingu, klasifikacija naložb, prodaja nekaterih državnih podjetij.....	21
4.5	Izhodišča za reformo trga dela, Zakon o delovnih razmerjih ZDR in Zakon o urejanju trga dela ZUTD.....	22
4.6	Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju ZPIZ-2 s poudarkom na spremembah poklicnega zavarovanja.....	24
4.7	Usklajevanja uredbe o določitvi meril in kriterijev za ODPZ ter pokojninskega načrt ODPZ. 24	
4.8	Vodenje projektov	25
4.8.1	Aktivni projekti.....	25
4.8.2	Prijavljeni projekti, ki čakajo na odločitev razpisnih komisij.....	26
4.8.3	Projekt FUL ZDRAV (SZS – Alternativa je partner v projektu)	26

4.8.4	Projekt INDUSTRIAL RELATIONS AND SOCIAL DIALOGUE.....	26
4.9	Kadrovske zadeve / ostalo	26
5	POROČILO ZA OBDOBJE 18. JUNIJ 2013 – 14. MAJ 2014	28
5.1	Seje predsedstva	28
5.2	Splošno o tripartitnem socialnem dialogu v tem obdobju	28
5.3	Socialni sporazum	29
5.4	Zakon o slovenskem državnem holdingu.....	30
5.5	Nacionalni reformni program	30
5.6	Zakon o študentskem delu.....	31
5.7	Zakon o dohodnini	31
5.8	Problematika izgradnje drugega tira KP-Divača.....	31
5.9	Poklicno pokojninsko zavarovanje	31
5.9.1	Priprava sprememb ZPIZ-2 (uveljavitev solidarnostnega sklada)	31
5.9.2	Priprava Uredbe o merilih in kriterijih za določitev delovnih mest, ki so težka in zdravju škodljiva	32
5.9.3	Sprejem novega Pokojninskega načrta poklicnega pokojninskega zavarovanja	33
5.9.4	Odbor Sklada obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja.....	33
5.10	Vodenje projektov	34
5.10.1	Projekt “Dostojna upokojitev”	34
5.10.2	Projekt “Pobol”	34
5.10.3	Projekti: “Full zdrav”in “Industrial relations”	34
5.11	Kadrovske zadeve	34
6	POROČILO ZA OBDOBJE 14. MAJ 2014 – 10. MAREC 2015.....	35
6.1	Seje predsedstva	35
6.2	Splošno o tripartitnem socialnem dialogu v tem obdobju	35
6.3	Socialni sporazum 2014 - 2015	35
6.4	Strategija razvoja prometa Republike Slovenije	36
6.5	Problematika izgradnje drugega tira.....	37
6.6	Obvezno dodatno pokojninsko zavarovanje.....	38
6.7	Ustanovitev Zavezništva sindikatov energetske, železniške, pristaniške in cestne dejavnosti	39
6.8	Privatizacija, Strategija upravljanja državnega premoženja, ustanovitev ESSO	39
6.9	Projekt Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije	40
6.10	Ostale aktivnosti	40
6.11	Kadrovske zadeve	40

1 Povzetek najpomembnejše aktivnosti SZS Alternativa 2010 – 2015

1. Pogajanja za sprejem Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju

- Pogajanja za ZPIZ-2 v času vlade Boruta Pahorja – referendum 5.6. 2011
- Pogajanja za ZPIZ-2 z ministrom Andrejem Vizjakom (sept - dec. 2012)

Izpostavljeno:

- Na predlog SZS Alternativa je bil sprejet nov člen v poglavju varstva pričakovanih pravic ZPIZ-2, ki je omogočil vključenim v program razreševanja presežnih delavcev upokojitev po pogojih ZPIZ-1 še do junija 2013. Na podlagi tega se je po ugodnejših pogojih starega zakona lahko v letu 2013 upokojilo približno 200 zaposlenih na SŽ.
- SZS Alternativa je na sindikalni strani prevzela iniciativo in koordinacijo sindikalne pogajalske strani pri pogajanjih v poglavju o poklicnem upokojevanju. V tem delu nam je uspelo v ZPIZ-2 uveljaviti: pokritje sredstev za tiste, ki nimajo dovolj denarja na svojih računih pri KAD, omejitev stroškov KAD, višino poklicne pokojnine, odpravo malusov poklicnih upokojencev pri starostni pokojnini, dogovoriti ustanovitev odbora sklada, ugodne pogoje poklicnega upokojevanja, brezplačen prenos sredstev za izplačilo rentne pokojnine, soglasje sindikatov pri oblikovanju meril in kriterijev ODPZ ...)

2. Delo v delovni skupini za spremembe poklicnega pokojninskega zavarovanja

- Koordinacija pogajalske skupine sindikatov pred in po sprejetju ZPIZ-2
- Priprava pripomb k predlogu zakonskih sprememb ODPZ, pokojninskem načrtu in Uredbi o merilih in kriterijih za določitev delovnih mest ODPZ po sprejemu ZPIZ-2
- Priprava predlogov sprememb dohodninske zakonodaje poklicnega upokojevanja
- Organizacija demonstracij

Izpostavljeno:

- Na pobudo naše sindikalne centrale smo 31. avgust 2010 organizirali demonstracije sindikatov pred ministrstvom za delo. Za vso logistiko v zvezi z demonstracijami je poskrbela naša sindikalna centrala. Sindikalne zahteve je na demonstracijah podpisalo 32. sindikatov. Skupno se je demonstracij udeležilo 1000 zaposlenih, ki delajo na delovnih mestih ODPZ. Odmevne demonstracije so imeli ugoden učinek v nadaljevanju pogajanj o poklicnem upokojevanju.
- Na predlog SZS Alternativa je bila ustanovljena delovna skupina ESS pri ministrstvu za finance z namenom, da se uskladijo naše pripombe k Zakonu o dohodnini. Znotraj te delovne skupine smo dogovorili ugodno obdavčitev poklicne pokojnine, ki se je tako izenačila z obdavčitvijo starostne pokojnine.

3. Delo v Odboru sklada obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja

- Z delom odbora sklada, ki smo ga na pobudo sindikatov uveljavili z ZPIZ-2 smo vzpostavili učinkovit nadzor nad upravljavcem sklada ODPZ.

Izpostavljeno:

- Na pobudo naše sindikalne centrale smo uspeli znotraj pogajanj za Pokojninski načrt na odboru uveljaviti znižanje vstopnih stroškov in mehanizem za znižanje oz. omejitev upravljavske provizije KAD.

4. Pogajanja za sprejem Zakona o delovnih razmerjih in Zakon o urejanju trga dela

- Pogajanja za ZDR z ministrom Andrejem Vizjakom – (sept 2012 - feb. 2013)
- V pogajanjih smo največ pozornosti posvetili vprašanju odpravnin in odpovednim rokom, višini in času prejemanja denarnih nadomestil iz naslova brezposelnih, začasnemu delu upokoјencev, notranji fleksibilnosti, veriženju pogodb za določen čas ...

5. Napoved opozorilne stavke SZS Alternativa v podporo stakajočim v Luki Koper

- Napoved opozorilne stavke za 17. avgust 2011, potem ko je uprava luke pričela s postopki odpovedi pogodb o zaposlitvi 22. članom stakovnega odbora Sindikata žerjavistov pomorskih dejavnosti.

Izpostavljeno:

- Napoved opozorilne stavke SZS Alternativa predstavlja edinstven primer v slovenskem sindikalnem prostoru, ko se je celotno članstvo sindikalne centrale odločilo, da s stavko podpre zahteve enega izmed svojih sindikatov.

6. Pogajanja za sklenitev Socialnega sporazuma

- Pogajanja za sprejem Izhodišč socialnega sporazuma v letu 2012 (v času Janševe vlade)
- Pogajanja za sklenitev socialnega sporazuma febr – april 2014 (v času vlade A. Bratušek)
- Pogajanja za sklenitev Socialnega sporazuma 2015 - 2016, podpis - 5. 2. 2015 (definiranje pojma preišljene privatizacije, upoštevanje dela produktivnosti in inflacije pri usklajevanjih plač, blokada nadaljnega obremenjevanja gospodarstva, v času veljavnosti sporazuma ne bo odpiranja ZDR in ZPIZ, nedorečena ostaja izločitev dodatkov iz minimalne plače)

7. Izvajanje projektov in kandidiranje na javnih razpisih

- Realizacija projektov: »Inodel«, »S partnerskim sodelovanjem do boljšega socialnega dialoga« in »Dostojna pokojnina«
- Prijava projektov na razpise: »Pobol«, »Ful zdrav«, »Industrial relations«, »Zdrav železničar«
- **Izpostavljeno:**
 - Uspešnost realizacije projekta Dostojna pokojnina se ves čas izvajanja projekta (in tudi danes) odraža pri delu delovne skupine ODPZ in uveljavljanju predlogov zakonskih sprememb in sprememb podzakonskih aktov poklicnega pokojninskega zavarovanja, ki so se oblikovali v času projekta.

8. Pogajanja za nov Zakon o slovenskem državnem holdingu - SDH

- Oblikovanje pripomb na zakon (vloga sindikatov, sestava NS SDH, vsebina strategije, opredelitev kriterijev pri prodaji podjetij v državni lasti, pozicioniranje SODPZ)
- Ustanovitev Ekonomsko socialno strokovnega odbora ESSO
- Vplivanje na spremembo Klasifikacije naložb in pripravo Strategije upravljanja državnega premoženja

9. Zavzemanje za izgradnjo drugega tira

10. Ustanovitev Zavezništva sindikatov energetske, železniške, pristaniške in cestne dejavnosti Slovenije

P.S. Poročilo o delu SZS - Alternativa predstavlja kronološko predstavitev aktivnosti oz. zbrana poročila, ki jih je obravnaval Svet SZS – Alternativa. Poročilo ponazarja aktivnosti sindikata v petih časovnih obdobjih: 1. Obdobje 4. 03. 2010 – 3. 06. 2011, 2. Obdobje 3. 06. 2011 – 22. 05. 2012, 3. Obdobje 22. 05. 2012 – 18. 06. 2013, 4. Obdobje 18. 06. 2013 – 14. 05. 2014, 5. Obdobje 14. 05. 2014 – 10. 03. 2015

2 POROČILO ZA OBDOBJE 4. MAREC 2010 – 03. JUNIJ 2011

2.1 Seje predsedstva

Predsedstvo SZS - Alternativa se je v tem obdobju sestalo na šestih rednih sejah. Prva seja je bila 22. marca 2010, druga 21. maja 2010, tretja 20. septembra 2010, četrta 13. decembra 2010, peta 28. februarja 2011 in šesta 9. maja 2011. Na sejah je predsedstvo sprti obravnavalo:

- pomembnejše teme, ki jih je obravnaval ESS,
- potek usklajevanja pokojninske zakonodaje - ZPIZ-2,
- obvezno dodatno pokojninsko zavarovanje - ODPZ,
- usklajevanje sprememb Zakona o delovnih razmerjih in Zakona o malem delu
- usklajevanje povezano s sprejemom kolektivne pogodbe zasebnega sektorja - Kppi,
- sprti smo spremljali realizacijo projekta: »S partnerskim sodelovanjem do boljšega socialnega dialoga«,
- obravnavali smo poročila o statusu premoženja, pridobljenega na podlagi delitve sindikalnega premoženja,
- imenovali člane delovnih skupin
- sprtno obravnavali finančna poročila

2.2 Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju - ZPIZ-2

- Strokovna skupina za ZPIZ-2, imenovana s strani ESS je na načelni ravni obravnavala izhodišča za modernizacijo ZPIZ-2 na svojih 11. sejah (od 9. 11. 2009 do 23. marca 2010).
- Sindikati smo po prvem delu načelnih obravnav zakona zahtevali sklenitev Dogovora o pokojninski reformi med vsemi partnerji. Namesto tega, 23. 03. 2010 minister Svetlik predstavi predlog zakonskega teksta ZPIZ-2.
- Pet reprezentativnih sindikalnih central (KNSS Neodvisnost, Pergam, KS 90, ZDSS Solidarnost in SZS-Alternativa) je 06. 04. 2010 organiziralo skupno novinarsko konferenco na kateri je bila napovedana protestna konferenca organov navedenih sindikalnih central.
- Po protestni konferenci so se predstavniki 5. sindikalnih central sestali s predsednikom Vlade RS in mu ob tem izročili zahteve:
 - da se umakne podaljšanje starostne dobe za upokojitev na 65 let,
 - da 40 let pokojninske dobe ostane pogoj za odmero polne pokojnine,
 - da odmerjena starostna pokojnina po ZPIZ-2 ne sme biti nižja od sedaj odmerjene pokojnine,
 - da se naj odlog upokojitve stimulira z bonusi,
 - da se umakne predlog o podaljšanju osnove za odmero pokojnine na 34 let in
 - da se primerno uredi sistem obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja.Na sestanku s predsednikom Vlade RS je bilo dogovorjeno:
 - da se zaključek razprave o spremembah pokojninske zakonodaje iz 24.04. prestavi na 27.05.2010,

- da se zgoraj navedena interesna vprašanja dogovorijo na rednih ponedeljkovih sestankih socialnih partnerjev, ki jih bo vodil predsednik Vlade RS.
- Strokovna skupina nadaljuje z delom, vendar prihaja do blokad dela, saj se skupina vedno znova sooča z neodgovorjenimi interesnimi vprašanji (strokovna skupina opravi skupno 18. sestankov, zadnjega 29. 07. 2010),
- Tempo pogajanja je narekoval vladni semafor sprejemanja strukturnih reform.
- V pogajanja se vmeša predsednik vlade Borut Pahor, ki je menil, da je mogoče pogajanja zaključiti na hitro – z večkratnim sklicevanjem vrha socialnih partnerjev (od 3. 05. 2010 do 21. 07. 2010). Vseh vrhov socialnih partnerjev se je udeležil tudi predsednik SZS Alternativa.
- Za potrebe iskanja kompromisov smo sindikalne centrale uskladile kompromisne predloge in jih 3x posredovale nasprotni strani (10. 05., 18. 06., In 30. 06. 2010).
- Na seji ESS 21. 07. 2010 Borut Pahor postavi ultimatum. Zagotovil je nov tekst do 2. 08. 2010, in rok za amandmaje do 1. 09. 2010. Po obravnavi le teh naj bi zakon šel v sprejemanje na vlado.
- Sindikati na ultimatum s kompromisnim predlogom odgovorimo 31. 08. 2010. Vlada sprejme ZPIZ-2, 9. 09. 2010. 23. 09. 2010 odrečejo soglasje ZPIZ-2 tudi delodajalci, tako da gre ZPIZ-2 v parlament brez soglasja socialnih partnerjev.
- Kljub sindikalnim pozivom, da še tekom parlamentarnega postopka poskušamo z vlado doseči Dogovor o pokojninski reformi (podobno kot leta 1999), vlada tega poziva ne sliši oz. ne da pobude za kakršen koli formalni sestanek o ZPIZ-2.
- Predsednik SZS-Alternativa se udeleži razprave na Javni predstavitvi mnenj predloga ZPIZ-2, ki je bila veliki dvorani državnega zbora organizirana 4. 10. 2010.
- Predsednik SZS-Alternativa se udeleži vseh petih sej parlamentarnega Odbora za delo, družino in socialne zadeve (2. 11., 3.11., 9.11., 11.11., in 15. 11. 2010). Preko ene od poslanskih skupin vloži skupno 17. amandmajev, od katerih je nekaj bilo tudi sprejetih. Večina izmed teh je bila povezana s sistemom obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja - ODPZ (sprejem prehodne določbe o sprejemu posebnega zakona, ki bo pokrival izpad sredstev na KAD-u, sprejem meril in kriterijev za vključitev v sistem ODPZ le na podlagi soglasja s sindikati, možnost našega vplivanja na določitev delovnih mest znotraj ODPZ, možnost naše participacije v odboru, ki bo nadziral sklad ODPZ, znižanje stroškov provizij KAD-a ...)
- Parlament sprejme ZPIZ-2 14. 12. 2010. Naslednji dan ena od sindikalnih central vloži spisek zbranih 22.100 (potrebnih je 2500) podpisov za razpis referendumu.
- Po vetu državnega zbora parlament ZPIZ-2 ponovno potrdi 23. 12. 2010.
- Zbiranje podpisov se prične 6. 01.2010 (v petih dneh je zbranih skupno 39. tisoč podpisanih obrazcev). SZS Alternativa pripravi za vse svoje sindikate pisna obvestila o organizaciji zbiranja podpisov in poziv za zbiranje podpisov. Potrjeni obrazci podpore se zbirajo na sedežu predsedstva, vodi se evidenca prinesenih obrazcev.
- Izredna seja parlamenta poteka 10. 01. 2011. Pade odločitev, da gre pobuda za referendum o ZPIZ-2 na ustavno sodišče.
- Udeležimo se javne obravnave na ustavnem sodišču 15. 02. 2011. Pozitivna odločitev ustavnega sodišča je znana 14. 03. 2011.
- V tem obdobju poteka seznanitev članstva s problematiko vsebin ZPIZ-2. Predsednik SZS Alternativa opravi v tem obdobju na terenu (8x) power point predstavitev ključnih rešitev in problemov povezanih s ZPIZ-2. ZPIZ-2 se v tem času obravnava na vseh najvišjih organih sindikatov v SZS Alternativa.
- V vsem obdobju poteka na ravni predsednikov sindikalnih central več usklajevalnih sestankov na temo ZPIZ-2, v vseh fazah njegovega usklajevanja oz. sprejemanja organiziramo tudi več tiskovnih konferenc.
- **V drugi polovili aprila, t.j. 21. 04. 2011, skupaj z ostalimi predstavniki sindikalnih central, odnesemo v parlament več kot 44. tisoč zbranih podpisov za referendum o ZPIZ-2.**

- Parlament določi, da bo super referendumski dan 5. junija 2011 (poleg ZPIZ-2 so predmet referendumskega odločanja še zakon o arhivih in zakon o delu na črno »sosedska pomoč«)
- Referendumska kampanja se prične 5. maja. Na podlagi sklepa predsedstva se v kampanjo aktivno vključimo. Odpre se poseben TRK za namen vodenja kampanje. Kot aktivni udeleženeec kampanje se priglasimo pri Državni volilni komisiji.
- Za namen kampanje smo sodelovali na treh tiskovnih konferencah (2x smo jih samostojno organizirali na sedežu SZS Alternativa na Trgu OF), udeležili smo se radijskega soočenja v Studiu ob 17. na Valu 202, na povabilo predsednikov sindikatov smo se udeleževali sestankov organov posameznih sindikatov, pripravili smo skupen plakat ter letak za letno srečanje članstva ...
- Na referendumu 5. 06. 2011 je 72% državljanov, ki so se referendumu udeležili, glasovalo proti uveljavitvi ZPIZ-2. Udeležba je bila 40,4%.

2.3 Obvezno dodatno pokojninsko zavarovanje - ODPZ

- **Na pobudo SZS-Alternativa je prišlo do ustanovitve koordinacije sindikatov s članstvom zaposlenih v sistemu ODPZ.**
- Ustanovni sestanek skupine sindikatov ODPZ je potekal 11.05. 2010 na Trgu OF 7. Sestanka se je udeležilo 11 predstavnikov različnih sindikatov. Prisotni so že na prvem sestanku opredelili ključne cilje katerim mora skupina slediti, v nadaljevanju sestanka pa so se skupini pridružili še direktor direktorata na MDDSZ ter predstavniki KAD-a.
- **Na sedežu SZS Alternativa se je skupina sindikatov, ki se je na strani sindikatov v nadaljevanju še povečala, skupaj s predstavniki MDDSZ, KAD in ZPIZ sestala še 6x.** In sicer 2.06.2010, 9.06.2010, 11.06.2010, 8. 07. 2010, 21. 07. 2010 in 18.08.2010.
- Na teh sestankih je skupina sindikatov ODPZ oblikovala stališča do odprtih problemov ODPZ V ZPIZ-1, poglavja ODPZ znotraj ZPIZ-2, oblikovala stališča do sprememb Pokojninskega načrta ODPZ in do problematike razreševanja primanjkljaja sredstev na računih ODPZ znotraj KAD-a.
- Predsednik SZS Alternativa, kot član ESS, poda 11. 06. 2010 pisno pobudo za nujno obravnavo ODPZ na ESS.
- Na seji ESS, 16. 07. 2010 se pod 1. T.č. dnevnega reda obravnava problematika ODPZ. Na seji, ki je potekala na Brdu pri Kranju, je bilo navzočih nekaj predstavnikov sindikatov ODPZ. Ustanovi se posebna delovna skupina ODPZ pri ESS.
- Zaradi nezadovoljivega razreševanja odprtih problemov ODPZ se skupina odloči organizirati protestni shod (demonstracije), ki so potekale 31. 08. 2010 ob 10. 30 pred zgradbo MDDSZ.
- **Za vso organizacijsko in logistično podporo demonstracij poskrbi SZS Alternativa, ki je tudi formalni sklicatelj protestnega shoda.** Tiskovna konferenca je v Domu sindikatov sklicana 30 avgusta (dan pred shodom).
- Demonstracij se udeleži cca. 1000 predstavnikov različnih sindikatov ODPZ. Poleg policistov, ki so najštevilčnejši, veliko skupino demonstrirajočih zastopa tudi članstvo iz SZS Alternativa. Sindikati podpišejo dokument z 10. zahtevami za ministra Svetlika. Ob navzočnosti vseh predsednikov sindikalnih central zahteve izroči in na sestanku z ministrom pojasni predsednik SZS Alternativa. Zahteve podpiše 32. predstavnikov različnih sindikatov. **Te demonstracije so v letu 2010 največje demonstracije, ki so jih v tem letu organizirale sindikalne centrale.** Za nosilne poklice demonstrantov se pripravijo posebne majice z napisom: »Ali bom moral kot *poklic* delati do 65. leta«. Pripravi se nosilni transparent z naslovom: »Poklicna pokojnina je naša pravica«.
- Sestanki delovne skupine ESS za ODPZ se skličejo 3. 09. In 8. 09. 2010 (**zaradi neučinkovitosti predsednik SZS – Alternativa ta sestanek protestno zapusti**) ter 5. 11. 2010. Na sejah se obravnava celotna paleta problemov v zvezi z ODPZ (s poudarkom na možnostih iskanja kompromisov pri oblikovanju amandmajev k ZPIZ-2). Skupina se dogovori, da bo z delom

nadaljevala ožja strokovna skupina, ki bo pripravila izhodišča za poseben zakon za pokrivanje primanjkljaja KAD-a. SZS-Alternativa v tej skupini zastopa njen predsednik.

- Predsednik SZS-Alternativa se udeleži vseh petih sej parlamentarnega Odbora za delo, družino in socialne zadeve (2. 11., 3.11., 9.11., 11.11., in 15. 11. 2010). Preko ene od poslanskih skupin vloži skupno 17. amandmajev, od katerih je nekaj bilo tudi sprejetih. Večina izmed teh je bila povezana s sistemom obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja - ODPZ (sprejem prehodne določbe o sprejemu posebnega zakona, ki bo pokrnil izpad sredstev na KAD-u, sprejem meril in kriterijev za vključitev v sistem ODPZ le na podlagi soglasja s sindikati, možnost našega vplivanja na določitev delovnih mest znotraj ODPZ, možnost naše participacije v odboru, ki bo nadziral sklad ODPZ, znižanje stroškov provizij KAD-a ...).
- V začetku decembra. 7. 12. 2010 se sestane ožja delovna skupna za pripravo posebnega zakona. Sestanek je neuspešen, tudi zaradi tega, ker skupino nekompetentno vodi strokovni sodelavec MDDSZ in ne direktor direktorata.
- Vlada RS v svojem normativnem načrtu dela sprejme sklep, da bo do avgusta 2011 na vladi sprejela in do konca 2011 v parlamentu uveljavila Zakon o poračunavanju pravic iz ODPZ.
- Drugi sestanek ožje skupine za pripravo zakona o poračunavanju pravic iz ODPZ poteka 9. 03. 2011. Na sestanku se poskuša dogovoriti ključne parametre novega zakona; krog zavarovancev/upravičencev iz naslova novega zakona, višino zneska do katerega se primanjkljaj financira, obseg pravic iz tega zakona, vire financiranja itd. Sestanek, sklican za 29. 03. 2011 je bil zaradi sklica ESS odpovedan.
- V času referendumskih kampanj za malo delo, delo na črno in ZPIZ-2 ni prišlo do novega sklica delovne skupine.

2.4 Zakon o delovnih razmerjih - ZDR

- Devetega aprila 2010 je bil na ESS podan predlog obravnave Zakona o spremembah zakona o delovnih razmerjih, ki ga sindikati zavrnejo (zahtevamo skladnost obravnave skupaj z Zakonom o urejanju trga dela + izrazimo nestrinjanje z zniževanjem odpravnih in skrajševanjem odpovednih rokov in zniževanjem nadomestil za brezposelne)
- Stališča reprezentativnih sindikalnih central so bila 2x predstavljena na sejah Ekonomsko-socialnega sveta, na sejah delovne skupine za spremembo omenjenega zakona, stališča pa so bila jasno predstavljena tudi na protestni konferenci 13. 04. 2010 in osebno pri predsedniku Vlade RS istega dne.
- Lobiranje pri poslanskih skupinah parlamenta za zavrnitev obravnave spornega ZDR; 18. maja – ZARES, 21. maja SDS, 1. junija - LDS, 28. junija – DESUS, 1. julija - SD. Lobiranje pri poslanskih skupinah opravimo sindikalne centrale: Alternativa, Pergam, Solidarnost, Neodvisnost in KS 90.
- **Prej omenjenih pet sindikalnih central 17. 06. 2010 na tiskovni konferenci v prostorih SZS Alternativa opozori na nesprejemljivost posredovanja predloga ZDR v parlament - brez soglasja socialnih partnerjev.**
- V petek 9. 07. 2010 vse sindikalne centrale protestiramo pred parlamentom z zahtevo, da se iz dnevnega reda umakne sporen predlog sprememb zakona o delovnih razmerjih. Na podlagi naše akcije in prehodnih vplivanj 5. central na poslanske skupine, parlament novele ZDR ne uvrsti na sejo državnega zbora.
- Sindikati 19. 11. 2010 prejmemo od ministra za delo predlog izhodišč za celovito spremembo ZDR. Izhodišča ne dajejo odgovora, kako se bo v nekaterih odprtih vprašanjih do sprememb ZDR opredelilo ministrstvo za delo.
- Na podlagi obravnave na seji ESS se oblikujeta delovni skupini ESS za spremembe ZDR in delovna skupina za pripravo Zakona o odpravninskih skladih. Predlog naših članov posredujemo 25. 11. 2010.

- Prvi seji omenjenih delovnih skupin ESS potekata 12. 01. 2011. Delodajalska stran omenjene sestanke bojkotira.
- Na dan 3. 12. 2010 - prvič in 24. 01. 2011 - drugič, podajo delodajalske organizacije pisno informacijo vladi in socialnim partnerjem, da se sestankov delovnih skupin ESS ne bodo udeleževale, dokler ne bo točno znano, katere so tiste spremembe ZDR, ki jih zagovarja ministrstvo za delo oz. dokler ne bodo konkretizirane bistvena vprašanja okrog rešitev, ki jih naj prinaša nov zakon o odpravninskih skladih.
- V začetku februarja t.j. 2. 02. 2011 poteka pri ministru za delo sestanek vrha ESS na temo možnosti nadaljnje obravnave ZDR in Zakona o odpravninskih skladih, ki ne prinese konkretnih dogovorov.
- Na prvi seji ESS v letu 2011, ki je bila sklicana komaj 4. 03. 2011, delodajalska stran predlaga, da se zaradi obsežnosti tematike ciljev in izhodišč okrog novele ZDR, točka dnevnega reda s to vsebino premakne na naslednjo sejo.
- ESS 18. marca 2011 obravnava tematiko ciljev in načina sprememb in uveljavitve ZDR in Zakona o odpravninskih skladih. ESS zaključí z dogovorom, da Ministrstvo za delo do konca aprila pripravi konkreten predlog novega ZDR. Kar se tiče Zakona o odpravninskih skladih pa so delodajalci predlagali, da se ta obravnava po sprejemu ZDR.
- Kljub dogovoru ministrstvo za delo ni pripravilo konkretnega predloga novega ZDR. (verjetno tudi zaradi pričetka predreferendumske kampanje v zvezi s sprejemom ZPIZ-2 oz. negativnimi učinki, ki bi jih predlog novega ZDR lahko imel na potek kampanje).

2.5 Pogajanja za sklenitev kolektivne pogodbe za zaposlene, ki niso »pokriti« z nobeno kolektivno pogodbo (bivša kolektivna pogodba o načinu usklajevanja plač) – KPPI

- Prvi sestanek za sklenitev nove KPPI je bil 14. 12. 2009. Osnovno izhodišče obeh partnerjev je takrat bilo, da je potrebno dogovoriti novo (oz. podaljšanje) kolektivne pogodbe, ki je predstavljala ustrezno podlago za pravice/obveznosti tistih zaposlenih/delodajalcev, ki niso zavezani spoštovanju nobene kolektivne pogodbe.
- v minulem obdobju se je zvrstilo 18. formalnih pogajanj, nekajkrat pa smo se o interesnih vprašanjih pogovarjali predsedniki organizacij brez prisotnosti pravnikov oz. ekonomistov. Pogajanja se vrstijo zelo ciklično, saj se vmes pogajalci ne sestanejo tudi nekaj mesecev.
- Zadnji tekst predloga omenjene pogodbe datira iz 28. 03. 2011.
- Sindikalna stran je prvotni tekst obširno dopolnila, saj je v njej zapisala definicije in opredelitve do večine institutov v kolektivnih pogodbah z namenom, da postanejo zgled pri sklepanju ostalih KP.
- Ključna razhajanja so v: opredelitvi delovne uspešnosti, vzpostavitvi instituta negativne stimulacije, določitvi dodatkov v nominalnem oz. odstotkovnem znesku, opredeliti minulega dela, opredelitvi veljavnosti KP, definiciji pojma: »vrste del« pri sklepanju pogodb o zaposlitvi, višini »enke« ...

2.6 Ostala zakonodaja

2.6.1 Zakon o stavki

Zakon o stavki je bil predmet pogajanj tako znotraj delovne skupine, ki jo je imenoval ESS, kot na plenarnih sejah tega organa. V predlogu zakona, ki je tedaj obtičal v predalih ministrstva za delo, smo se z delodajalci razhajali v naslednjih bistvenih interesnih vprašanjih: definiciji pojma solidarnostne stavke, zavračanju določbe, da mora biti stavka nujna, primerna in sorazmerna, ureditvi pravice plačila stavke in ureditvi instituta izprtja. Pogajanja o tem zakonu so zastala v januarju 2011.

2.6.2 Zakon o malem delu

SZS Alternativa je sodelovala v delovni skupini za pripravo tega zakona in sodelovala v razpravah na plenarnih sejah ESS, ko je bilo govora o tem zakonu. Ključno nasprotovanje zakonu je naša sindikalna centrala gradila na določbi, da bi lahko t.i. malo delo opravljale tudi brezposelne osebe, kar bi po našem mnenju prispevalo k dodatnemu brezpravnemu zaposlovanju najšibkejših na trgu dela, brez možnosti, da bi ti delavci lahko uveljavljali pravice kot jih poznamo v primeru klasičnega sklepanja pogodb o zaposlitvi (slabe izkušnje iz Nemčije). SZS Alternativa v formalnem smislu ni bila vključena v referendumsko kampanjo za preprečitev uveljavitve tega zakona.

2.6.3 Zakon o zaposlovanju in delu na črno

SZS Alternativa tako kot ostali sindikati v ESS ni nasprotovala uveljavitvi sprememb Zakon o zaposlovanju in delu na črno, ki so bile povezane s spornimi določbami, o t.i. omejevanju med soseke pomoči. S tem povezano tudi nismo javno posredovali naših stališč v času referendumске kampanje.

2.6.4 Zdravstvena zakonodaja, Zakon o varnosti in zdravju pri delu

SZS Alternativa je bila vključena v dialog povezan z uveljavitvijo zdravstvene reforme, ki sta jo zaznamovala predloga Zakona o zdravstvenem varstvu in predvsem Zakona o zdravstvenem zavarovanju. Zaradi vrste zadev, ki bi lahko negativno posegale v obseg košarice zdravstvenih storitev (zniževanje nadomestil za bolniško odsotnost, netransparentna razmejitev javnega in zasebnega zdravstva, ...) zakoni oz. izhodišča za pripravo zakona (ne za časa ministra Miklavčiča kot tudi ne ministra Marušiča) niso dobili potrditve na ESS oz. sploh niso prišli do postopkov odločanja na tem organu. Prav tako smo sodelovali pri pripravi Zakona o varnosti in zdravju pri delu in njemu pripadajočih podzakonskih aktih.

2.7 Kadrovske zadeve

V delovnih skupinah ESS za pripravo zakonodaje/pravilnikov in v ostalih delovnih telesih so v imenu SZS Alternativa v tem obdobju sodelovali:

- Zdenko Lorber (ZPIZ-2, ODPZ, ZDR, Zakon o stavki, Zakon o minimalni plači, Zakon o malem delu, pogajanja za KPPI, ESS),
- Bojan Goljevšček (Zdravstvena zakonodaja, Zakon o varnosti in zdravju pri delu, azbestna zakonodaja, ESS),
- Leon Didič (koordinator sindikalnih central pri prodaji skupnega sindikalnega premoženja)
- Damjan Rak (Zakon o odpravninskem skladu)
- Rado Mokotar (Svet zavoda ZPIZ)
- Drago Torej (predstavnik SZS Alternativa na 99. in 100. sklicu konference MOD v Ženevi – 2010/11)

V projektu: »S partnerskim sodelovanjem do boljšega socialnega dialoga« so pri vodstvenih nalogah projekta sodelovali: Bojan Goljevšček, Leon Didič, Zdenko Lorber, Nikola Knežević, Matjaž Skutnik in Dragan Djukič. V projektu: »INODEL« sodelujeta Leon Didič in Zdenko Lorber

Organizirali smo kampanjo z zbiranjem podpisov za volitve zastopnikov članov Vzajemne - zdravstvene zavarovalnice. Delegirali smo kandidate v treh starostnih skupinah (34-46, 46-56 in 56-69). Po opravljenih volitvah je bil v skupščino Vzajemne izvoljen en naš kandidat.

2.8 Izvajanje projekta »S partnerskim sodelovanjem do boljšega socialnega dialoga«

V zvezi z izvajanjem projekta »S partnerskim sodelovanjem do boljšega socialnega dialoga« so bile organizirane regijske delavnice v Mariboru 30. 03. 2010 in Medvodah 15. 04. 2010 (na obeh delavnicah sta sodelovala župana teh občin), 21. 04. 2010 je regijska delavnica potekala tudi v Novi Gorici.

V okviru projekta poteka tudi izdelava spletne strani SZS-Alternativa, prav se organizirana izobraževanje sindikalnih zaupnikov, ki bo prvenstveno namenjeno sindikalnim aktivistom, ki šele začenjajo svoje sindikalno delovanje.

2.9 Ostale aktivnosti

V zvezi z oblikovanjem vizije razvoja Slovenije, ki se pod okriljem Vlade RS, obravnava v javni razpravi, je s svojim prispevkom »Za Slovenijo jutri je potrebna samorefleksija danes« predsednik sodeloval v razpravi v Državnem zboru RS 19. 03. 2010 (prispevek je objavljen na spletni strani Vlade RS)

3 POROČILO ZA OBDOBJE 03. JUNIJ 2011 – 22. MAJ 2012

3.1 Seje predsedstva

Predsedstvo se je v tem obdobju sestalo na treh rednih in dveh korespondenčnih sejah. Sedma seja predsedstva je potekala 8. 11. 2011, osma seja 15. 02. 2012, deveta seja pa 17. 04. 2012. Prva korespondenčna seja je bila sklicana 3. 08. 2011, druga pa 3. 04. 2012. V tem obdobju je bila sklicana tudi ena korespondenčna seja Sveta SZS - Alternativa in sicer 3. 08. 2011. Na sejah je predsedstvo obravnavalo:

- strategijo EU za področje varnosti in zdravja pri delu (uporabo spletnega orodja OIRA),
- potrebne spremembe Zakona o preprečevanju dela na črno,
- priprave in odziv na stavko žerjavistov in posledično opozorilno stavko SZS-Alternativa,
- pobudo SZS-Alternativa za oceno ustavnosti 402. člena ZPIZ-1, ki se nanaša na upoštevanje znižanja starostne dobe po prejšnjih predpisih pokojninske zakonodaje,
- s potekom bipartitnih pogajanj za sklenitev socialnega sporazuma,
- dogovor s parlamentarnimi strankami v zvezi z realizacijo interventnega zakona,
- Zakon o spremembi zakona o dodatnih interventnih ukrepih,
- Zakon o uravnoteženju javnih financ,
- stavko javnega sektorja,
- Izhodišča za nov Socialni sporazum,
- neuraden predlog Zakona o subvencioniranju pravic iz ODPZ,
- koalicijsko pogodbo vladajočih strank, ki so po volitvah prevzele oblast,
- potek projekta INODEL in priprave na projekt v okviru t.i. norveškega finančnega mehanizma
- finančna poročila,
- potek prodaje nepremičnin v nekdanji lasti republiškega sindikata.

3.2 Splošno o tripartitnem socialnem dialogu v tem obdobju

Delo sindikalnih central oz. aktivnosti na državnem nivoju v okviru tripartitnega socialnega dialoga, je v navedenem obdobju narekovala politična kriza, ki ji je v veliki meri botroval padec vladnih zakonov na super referendumsko nedeljo, 4. 06. 2011. **Za Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju je ob 40,46% volilni udeležbi glasovalo 27,95% volivcev, proti je bilo 72,05% volivcev.** Za Zakon o preprečevanju dela in zaposlovanju na črno je glasovalo 24,59% volivcev, proti je bilo 75,41% volivcev. Na ta dan je padel tudi vladni Zakon o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva.

V obdobju politične agonije, ko so odstopili nekateri ministri oz. koalicijski partnerji, je vlada formalno padla 20. 09. 2011, ko predlog Boruta Pahorja, o zamenjavi petih ministrov, ni prejel zaupnice državnega zbora. Predčasne državno zbornske volitve so bile 4. decembra. Dva meseca po državnoborskih volitvah pa je 10. 02. 2012 prisegla nova slovenska vlada pod vodstvom Janeza Janše. Prejšnja vlada Boruta Pahorja je tekoče posle vodenja države opravljala slabih pet mesecev.

3.3 Napoved opozorilne stavke SZS - Alternativa – 17. avgust 2011

- Sindikat žerjavistov pomorskih dejavnosti Luke Koper je pričel 29. 07. 2011 s stavko v kateri so poskušali realizirati vsebino stavkovnih napovedi iz najavljene stavke v februarju istega leta. Najpomembnejše stavkovne zahteve so bile povezane z zahtevo po dodatnem zaposlovanju žerjavistov saj je bilo zaradi obsega dela ogroženo njihovo zdravje in varnost opravljanja dela na tem delovnem mestu.

- V prvih dneh stavke, ko se uprava luke ni hotela pogajati s stavkovnim odborom o upravičenih stavkovnih zahtevah, so vsi železniški sindikati zavrnilo poziv luške uprave, da se z delavci iz sistema Slovenskih železnic nadomesti tiste zaposlene, ki so v tem času stavkali.
- V ponedeljek 1. 08. 2011 je kot strela odjeknila novica, da je uprava luke pričela s postopkom odpovedi pogodb o zaposlitvi 23. članom stavkovnega odbora Sindikata žerjavistov pomorskih dejavnosti Luke Koper.
- **Predsedstvo SZS - Alternativa je to nedopustno dejanje obsodilo in v sredo, 3. 08. 2011, kljub času poletnih počitnic in oteženim možnostim medsebojnega usklajevanja, na svoji korespondenčni seji sprejelo sklep, da se Svetu SZS Alternativa predlaga napoved opozorilne stavka naše sindikalne centrale. Svet je tem predlogu predsedstva odločal isti dan in soglasno potrdil predlog predsedstva.**
- Opozorilna stavka vseh sindikatov SZS Alternativa je bila napovedana za 17. avgust 2011 med 10. in 11. uro, na način, da bi se realizirala enournna ustavitev dela pri zaposlenih v podjetju Slovenske železnice, d.o.o., v SŽ-ŽIP, d.o.o., v SŽ-CD, d.o.o., in v podjetju LPP – Ljubljanski potniški promet, d.o.o.. Glavne stavkovne zahteve so bile: takojšen preklic postopkov izrednih odpovedi pogodb o zaposlitvi, zahteva vladi in AUKN, da v omenjenem podjetju zagotovi pravni red kot velja v RS in da se nemudoma nadaljujejo pogajanja z legitimnim stavkovnim odborom sindikata žerjavistov.
- Potem ko je v zgodnjih jutranjih urah v soboto, 6. 08. 2011 sindikat žerjavistov dosegel stavkovni sporazum o koncu osemdnevne stavke je stavkovni odbor SZS Alternativa v ponedeljek 8. 08. 2011 odpovedal najavljeno opozorilno stavko.
- Stavka žerjavistov je poleg njihovega legitimnega boja za usodo žerjavistov oz. članov sindikata, pomembna tudi zaradi tega, ker je na površje družbene pozornosti postavila kruto zgodbo ravnanja z delavci t.i. IPS (izvajalci pristaniških storitev), ki se nahajajo v popolnoma brezpravnem delovno pravnem položaju. Sindikat žerjavistov jim je v njihovem boju nudil veliko podporo.
- **Opozorilna stavka SZS-Alternativa predstavlja edinstven primer v slovenskem sindikalnem prostoru, ko se je celotno članstvo centrale odločilo, da s stavko podpre zahteve enega izmed svojih sindikatov.**

3.4 Socialni sporazum

- V času, ko Slovenija ni imela vlade in ko so potekala pogajanja o novem mandatarju oz. oblikovanju nove vlade smo sindikalne centrale skupaj z reprezentativnimi delodajalskimi organizacijami opravile niz sestankov na temo novega socialnega sporazuma. Namen obeh socialnih parterjev je bil, da se poskuša čim bolj uskladiti tekst, da se potem s tako usklajenimi tekstom nastopi do vlade oz njene koalicijske pogodbe.
- Usklajevanja med predstavniki sindikatov in z delodajalsko stranjo so potekala: 12., 13. in 22. 12. 2011, 5., 9., 10., 13., 16., 20., in 24. 01. 2012 in 3., 9., in 14., 02. 2012. Z delodajalci smo se uspeli deloma ali v celoti uskladiti o naslovih posameznih obravnavanih področij in o poglavjih: gospodarsko okolje, socialni dialog, časovni veljavnosti, spodbujanju investicijskega cikla, javnih naročil, dostopu do finančnih virov, konkurenčnem gospodarstvu, novi industrijski politiki. Zadnji usklajen tekst iz tega obdobja ima datum 10. januar 2012.
- Poleg dejstva, da je z delom pričela nova vladna ekipa je zastoje pogajanj povzročil izrazito škodljiv predlog delodajalcev povezan z ureditvijo poglavja trga dela oz. s predlogom sprememb Zakona o delovnih razmerjih. **Delodajalci so podali predlog, da se: ukine odpravnina ob upokojitvi, da se delovni čas za malico ne všteva v delovni čas, da se dodatek za delovno dobo transformira v dodatek za stalnost, da se skrajša odpovedni rok na enotnih 30 dni, da gre prvi tri dni boleznine v breme delavca, ...**

- Po formiranju nove vlade je predsednik vlade na 212. seji Ekonomsko socialnega sveta 27. 02. 2012 predstavil predlog vladnih izhodišč Socialnega sporazuma, ki se naslanja na koalicijsko pogodbo vladajočih strank.
- Sindikati smo skupaj pripravili svoj predlog izhodišč ter se dogovorili, da sindikate na teh pogajanjih zastopajo trije predstavniki.
- Pogajanja o izhodiščih so potekala do 30. 03. 2012, ko so na 215. seji ESS vsi prisotni socialni partnerji soglašali s tekstom izhodišč ter se dogovorili za svečan podpis v torek 3. 04. 2012, ko vsi socialni partnerji pridobijo ustrezne mandate svojih organov za podpis izhodišč sporazuma. Predsedstvo SZS Alternativa je na svoji seji sklenilo, da predsedniku podeli mandata za podpis omenjenih izhodišč.
- Podpisa izhodišč socialnega sporazuma se je 3. 04. 2012 od sindikatov udeležili le ZDSS Solidarnost, ZRSS in SZS Alternativa. Ostale sindikalne centrale so podpis zavrnilo oz. odložile, dokler ne pride do dogovora o Zakonu o uravnoteženju javnih financ oz. o rebalansu proračuna za 2012 in 2013.
- Nov krog pogajanj za nadaljevanje vsebine socialnega sporazuma 2012 – 2016, ki naj bi nadgradil podpisana izhodišča se je pričel na 218. seji ESS, 25. 05. 2012, ko je vlada vsem centralam posredovala svoj tekst besedila in ko smo se dogovorili za sedem vsebinskih podskupin, ki bodo obravnavala posamezna področja sporazuma.
- V obdobju od 25. 05. 2012 do 13. 06. 2012 smo se sindikalni predstavniki večkrat sestali, da bi uskladili in poenotili naše predloge. SZS Alternativa se je posebej zavzela in prispevala svoje pisne predloge na poglavjih Trajnostnega gospodarskega okolje (prodaja podjetij v državni lasti, infrastruktura, javni potniški promet), na področju pokojninske zakonodaje (ustrezna razrešitev problema ODPZ), in na področju zdravstvene politike (razrešitev problematike neodkrivanja poklicnih bolezni). SZS Alternativa sodeluje v skupni: Trajnostni gospodarski razvoj (Lorber), v skupini: Trg dela, zaposlovanje, socialna politika, plačna politika, pokojninska zakonodaja (Lorber) in v skupini: Zdravstvo po meri ljudi (Goljevšček)
- Delodajalska stran je prvi krog sestankov delovnih skupin bojkotirala, ker se niso strinjali s povečanim številom predstavnikov sindikatov v posamezni delovni skupini.

3.5 Zakon o uravnoteženju javnih financ

- Vlada RS je v okviru racionalizacije oz. uravnoteženja javnih financ pripravila predlog ukrepov za uravnoteženje javnih financ in jih predstavila na 214. seji ESS, v četrtek, 22. 03. 2012. (socialni partnerji smo tekst prejeli v petek 23. 03. 2012)
- V predlogu ukrepov za uravnoteženje javnih financ oz. v Izhodiščih za pripravo proračuna za leto 2012 je vlada posegal na področja notranjega varčevanja, racionalizacije stroškov, prilagoditev v delovanju javnega sektorja, prilagoditev pri plačah v javnem sektorju (15% znižanje plač, neizplačilo regresa 2012/2013, znižanje cene javnega prevoza na 4% cene bencina na km), posegala je na področje investicij, subvencij in programov ter na področje politike trga dela in socialne varnosti.
- **SZS Alternativa je svoje ustne in pisne pripombe na predlog tega dokumenta fokusirala prvenstveno na problematiko; morebitne izločitve infrastrukture iz sistema SŽ, na prelongacijo poplačila terjatve v višini 134 mio eur, ki jo državni proračun dolguje sistemu Slovenskih železnic, na predlog o razveljavitvi zakona, ki zbira namenska sredstva od koncesnin Luke Koper in pobranih cestnin za vlaganja v javno železniško infrastrukturo, na problematiko znižanja sredstev za javne gospodarske službe povsod tam, kjer predstavlja strošek dela bistveni del stroškov poslovanja in na področje problematike zniževanja sredstev za vzpodbujanje javnega prometa.**
- Ministrstvo za promet je na našo zahtevo posredovalo pisni odgovor 5. aprila 2012 in se opredelilo do naših zahtev. V svojem odgovoru je ministrstvo podalo zagotovilo, da se bo z vodstvom SŽ dogovorila takšna dinamika izplačilo »terjatve 134. mio«, da zaradi tega ne bo

ogrožena solventnost sistema SŽ. V obdobju do priprave zakona o uravnoteženju javnih financ je ministrstvo za infrastrukturo in prostor odstopilo od namere da se infrastrukturalni del SŽ loči od sistema Slovenskih železnic.

- Fokus pozornosti sindikalnih central je bil usmerjen na področje javnega sektorja, kjer so sindikati javnega sektorja v zvezi z napovedjo zniževanja plač in ostalih pravic iz delovnega razmerja 29. 03. 2012 napovedali stavko za 18. 04. 2012. Hkrati je ZSSS napovedala možnost izvedbe naknadnega zakonodajnega referendumu, v kolikor ne bi prišlo do ustreznega dogovora na področjih socialne varnosti: porodniške, nadomestilo za brezposelne, otroški dodatki, prazniki itd.
- SZS Alternativa je v zvezi z zaostrovanjem socialnega dialoga skupaj s sindikalno zvezo ZDSS Solidarnost 29. marca 2012 pisno pozvala socialne partnerje h konstruktivnemu dialogu in k temu, da se socialni partnerji vzdržijo najostrejših oblik sindikalnega boja, dokler dialog poteka. Ob tem smo vlado pozvali, da prilagodi časovnico pogajanj tako, da bo mogoče dialog opraviti v kolikor toliko normalnih časovnih okvirih.
- Sindikati javnega sektorja so izvedli stavko 18. 04. 2012. Tako pred kot po stavki so potekala pogajanja in to kljub temu, da je vlada sporni zakon sprejela 12. 04. 2012. (vlada je namreč podala zavezo, da bo v skladu s sprejetim dogovorom amandmirala lasten zakon). Dogovor o ukrepih na področju plač, povračil in drugih prejemkov v javnem sektorju in Sporazum o razrešitvi stavekvnih zahtev je bil z večino sindikatov javnega sektorja podpisan 10. maja. Še pred tem je ZSSS dosegla dogovor in umaknila zahtevo za razpis referendumu. Oba policijska sindikata, ki se nista strinjala z dogovorom sta pod grožnjo referendumu nadaljevala s pogajanjem. Dogovor s policijskima sindikatoma je bil podpisan 30. 05. 2012. Zakon o uravnoteženju javnih financ ZUJF, ki posega na področje 39. zakonov je tako pričel veljati 1. 06. 2012.

3.6 Zakon o dodatnih interventnih ukrepih

- Predlog zakona, ki ga je pripravila vlada je vseboval le dva člena. V prvem členu je vlada opredelila zamik izplačila regresa za javne uslužbenca za en mesec (iz april na maj 2012), v drugem členu pa je bila opredeljena omejitev izplačila regresa za zaposlene v nefinančnih in finančnih družbah, v katerih je država ali občina več kot 25% lastnik premoženja v višini minimalne plače in to vse do obdobja, ko ne bo gospodarska rast preteklega leta preseгла 2,5% BDP.
- **Čeprav smo tak člen zakona obsodile vse sindikalne centrale je SZS Alternativa pripravila predlog amandmaja, v katerem bi namesto višine regresa v omenjenih družbah omejili maso sredstev za izplačilo regresa.** S tem bi omogočili, da bi na podlagi socialnega dogovora v podjetjih lahko tisti na dnu plačne lestvice prejeli nekoliko višji regres, kot je višina regresa v višini minimalne plače.
- SZS Alternativa se je v zvezi s tem udeležila nočne seje Odbora za finance in monetarno politiko DZ, (16/17. 04. 2012) v katerem je skušala uveljaviti omenjeni amandma. Čeprav amandma zaradi nomotehničnih zadržkov ni bil sprejet na omenjeni seji odbora, je bilo v odboru doseženo načelno soglasje (s katerim je soglašal tudi finančni minister), da se ta vsebina popravi v Zakonu o uravnoteženju javnih financ. Vsebina amandmaja je bila predstavljena tudi na seji ESS 20. 04. 2012 in je bila sprejeta z odobravanjem. Do nje se je pozitivno opredelil tudi minister za delo. Ne glede na vse pa omenjeni amandma v nadaljevanju ni bil sestavni del vsebine Zakona o uravnoteženju javnih financ.

3.7 Zakon o sofinanciranju pravic iz ODPZ in zahteva za oceno ustavnosti 2. odstavka 402. člena ZPIZ

- Še pred primopredajo ministrov za delo v letošnjem letu, smo s strani MDDSZ prejeli neuraden osnutek predloga Zakona o sofinanciranju pravic iz ODPZ. Posredovanje omenjenega teksta je nastalo na podlagi naših zahtev, da se konkretizira vsebina neformalnih srečanj s posameznimi predstavniki ministrstva za delo in KAD. Osnutek omenjenega zakona je predvidel možnost določitve vira sredstev za poplačilo obveznosti KAD do tistih zavarovancev ODPZ, ki na svojih računih nimajo dovolj sredstev za izplačilo poklicnih pokojnin. Poleg tega osnutek zakona ureja status prejemnikov poklicnih pokojnin in prisilno izterjavo prispevkov za ODPZ.
- Čeprav je bil v osnovi koncept zakona dober smo kljub temu k temu osnutku zakona posredovali nekaj vsebinskih pripomb (v prvi vrsti na odmero višine poklicne pokojnine)
- Po nastopu nove vlade smo v zvezi s problematiko ODPZ vzpostavili kontakt z novim ministrom za delo in ponovno v okviru nove vladne sestave članov ESS izpostavili potrebo po nadaljevanju dela delovne skupine za ODPZ pri ESS. Formalno nadaljevanje pogovorov z omenjeno vsebino je bilo napovedano po sprejetju Zakona o uravnoteženju javnih financ in sprejemu rebalansa proračuna.
- **Ob koncu februarja je SZS Alternativa v zvezi s spornih 2. odstavkom 402. člena ZPIZ na ustavno sodišče podala zahtevo za oceno ustavnosti omenjenega člena.** Problem se v prvi vrsti nanaša na tiste zavarovance, kjer se je za 12 mesecev dela štelo 14. mesecev zavarovalne dobe. Tem delavcem se starostna meja ne bi znižala, kar pomeni, da je zakon posegel v že pridobljene pravice te kategorije zavarovancev. V zvezi s tem bi moral zakon o PIZ na novo urediti, kako se šteje zavarovalna doba s povečanjem za to kategorijo delavcev.

3.8 Projekt »INODEL«

- **V letošnjem letu se je zaključil evropski projekt INODEL, ki je pod okriljem Fakultete za upravo združeval naslednje projektne partnerje: GZS, ZDS, Svet gorenjskih sindikatov in SZS Alternativa.** Osrednja obravnavana področja projekta so se dotikala problematike absentizma, fluktuacije, izgorelosti zaposlenih, stresa na delovnem mestu in problematike usklajevanja družinskega in poklicnega življenja. SZS Alternativa je večino projektih aktivnosti v skladu s časovnico opravila v tem letu. Izhajajoč iz mnenja udeležencev na seminarjih in na podlagi posredovanih izkušenj na okroglih mizah in zapisanih člankih velja oceniti omenjeni projekt kot uspešen.
- V okviru projekta smo v tem letu:
 - bili aktivni udeleženci okrogle mize na GZS (PPS predstavitev problematike absentizma na SŽ) (22. 02. 2012)
 - organizirali delavnico v stekleni dvorani SŽ (13. 03. 2012) na temo stresa, abstenizma in škodljivih vplivov na zaposlene v primerih izrednih dogodkov (udeležba več kot 50 članov iz različnih sindikatov SZS Alternativa). Na okrogli mizi so predavali: Dr. Janez Stare, dr. Eva Boštjančič, dr. Maja Klun, dr. Zdravko Lavrič, Zdenko Lorber
 - organizirali delavnico s podobno vsebino in enakimi predavatelji v okviru skupščine sindikata strojevodij Slovenije – preko 50 udeležencev, (21.03.2012)

3.9 Projekt »Dostojna upokožitev«

- Intenzivno delo, ki je v okviru SZS Alternativa potekalo od januarja pa do sredine aprila je obrodilo sad, saj smo v zastavljenem roku uspeli pripraviti vso projektno dokumentacijo in uspeli k sodelovanju pritegniti ugledne partnerje za realizacijo projekta, ki smo ga poimenovali: "Dostojno upokojevanje". V okviru projekta želimo tako v slovenskem kot v

evropskem prostoru raziskati področje upokojevanja tistih zaposlenih, ki delajo na težkih in zdravju škodljivih delovnih mestih oz. delovnih mestih, ki jih po določeni starosti ni moč zanesljivo opravljati. Cilj nam je, raziskati področje obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja in pripraviti simulacijo kam nas bo ta sistem, ob nespremenjenih pogojih pripeljal v prihodnje, želimo opraviti raziskavo evropske urejenosti na tem področju in na tej podlagi, v dialogu s socialnimi partnerji, doreči spremembe sistemske zakonodaje, ki ureja to področje.

- K pripravi projekta, katerega nosilec je SZS Alternativa so pristopili: Sindikat strojevodij iz Norveške, na Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve, na Gospodarski zbornici Slovenije in v Zvezi svobodnih sindikatov Slovenije. V vlogi izvajalca raziskovalnih aktivnosti pa bo sodeloval Inštitut za poslovne evalvacije pri ljubljanski ekonomski fakulteti.

3.10 Kadrovske zadeve

V delovnih skupinah ESS za pripravo zakonodaje/pravilnikov in v ostalih delovnih telesih so v imenu SZS Alternativa sodelovali:

- Zdenko Lorber (ESS, Socialni sporazum, Zakon o uravnoveženju javnih financ, Zakon o dodatnih interventnih ukrepih, ODPZ)
- Bojan Goljevšček (ESS, Sveta za varnost in zdravje pri delu, azbestna problematika, zdravstvena zakonodaja)
- Rado Mokotar (svet ZPIZ)
- Leon Didič (koordinater sindikalnih central pri prodaji skupnega sindikalnega premoženja)
- Drago Torej (delovna skupina pri MDDSZ za obravnavo implementacij konvencij MOD in drugih EU aktov v naš pravni red in pripravo stališč Slovenije na rednih zasedanjih MOD)

V pripravo in realizacijo projektov so bili aktivno vključeni:

- Leon Didič (INODEL, Norveški projekt)
- Zdenko Lorber (INODEL, Norveški projekt)

4 POROČILO ZA OBDOBJE 22. MAJ 2012 – 18. JUNIJ 2013

4.1 Seje predsedstva

Predsedstvo se je v tem obdobju sestalo na petih rednih sejah. Deseta seja predsedstva SZS-Alternativa je potekala 4. septembra, enajsta seja 17. septembra, dvanajsta 15. novembra 2012, trinajsta 18. marca in štirinajsta redna seja predsedstva SZS - Alternativa 27. maja 2013.

Na sejah je predsedstvo obravnavalo:

- potek bipartitnih pogajanj za sprejem Socialnega sporazuma,
- sprejem Zakona o slovenskem državnem holdingu,
- potek sprejemanja Klasifikacije naložb SDH,
- vladna izhodišča za reformo trga dela,
- pripombe k predlogom zakonov o delovnih razmerjih, urejanju trga dela in zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju,
- potek pogajanj za sklenitev ZDR, ZUTD in ZPIZ-2
- novosti novo sprejete delovno pravne in pokojninske zakonodaje,
- spremembo ustave (fiskalno pravilo) in referendumске zakonodaje,
- potek dela Delovne skupine za pripravo uredbe o merilih in kriterij delovnih mest ODPZ,
- učinkovitost delovanja Ekonomsko socialnega sveta,
- problematiko delovanja ESS v obdobju, ko je ta organ vodil predsednik SZS-Alternativa,
- šikaniranje sindikalnih zaupnikov in odpoved pogodbe o zaposlitvi sindikalnemu zaupniku,
- s problematiko ZPIZ-ovskega zavračanja izvedenskih mnenj stroke o nastalih poklicnih boleznih
- usklajevanje plač po KPPI
- potek projekta »INODEL« in realizacijo projekta »DOSTOJNA UPOKOJITEV«
- potek priprav za izvedbo projekta »POBOL«, ki ga je razpisalo ministrstvo za delo,
- partnersko povezovanje pri prijavi na projekt »FUL-ZDRAV« (nosilec Fakulteta za upravo – projekt razpisuje ZZSZ), INDUSTRIAL RELATIONS (nosilec projekta Evropska pravna fakulteta NG)
- finančna poročila
- potek prodaje nepremičnin v nekdanji lasti bivše ZSS.

4.2 Splošno o tripartitnem socialnem dialogu v tem obdobju

Tripartitni socialni dialog je v tem obdobju zaznamovalo:

- obdobje vodenja socialnega dialoga v času Janševe vlade (od 10. februarja 2012),
- obdobje vladne krize (formalno od 27. februarja 2013, ko je padla vlada, dejansko pa od 8. januarja 2013, ko je KPK objavil svoje poročilo o domnevnih koruptivnih dejanjih predsednika vlade). V tem času je vladalo mrtvilo pri sprejemanju novi predpisov,
- pričetek delovanja vlade Alenke Bratušek (od 20. marca naprej), ki ga zaznamuje mačehovski odnos do dela Ekonomsko socialnega sveta.
- predlagani ukrepi obeh vlad za izhod iz krize,
- sprememba ustave in referendumске zakonodaje,
- oblikovanje SDH, priprava klasifikacije naložb države in pričetek prodaje nekaterih podjetij v državni lasti,
- reševanje bančne krize in sprejemanje ukrepov za javnofinančno konsolidacijo – znižanja proračunskega primanjkljaja,
- prezadolženost nekaterih podjetij in njihovo reševanje,

- pogajanja za sprejem novega ZDR, ZUTD in ZPIZ-2,
- odpravi škodljivih posledic nekaterih določb iz ZUJF,
- pričetek in konec dialoga o socialnem sporazumu,
- vodenju dialoga za ustrezno pozicioniranje poklicnega pokojninskega zavarovanja,
- vodenju projektov in pripravi dokumentacije za prijavo na različne projekte namenjene socialnim partnerjem.

4.3 Socialni sporazum

- Potem, ko smo v aprilu 2012 vsi socialni partnerji po dolgotrajnih usklajevanjih podpisali Izhodišča za pripravo Socialnega sporazuma 2012 – 2016, je takratna vlada 25. maja 2012 predstavila predlog celotnega teksta novega socialnega sporazuma. Dogovorili smo se, da delo nadaljujemo v sedmih delovnih skupinah.
- V obdobju od 25. maja do 13. junija 2012 smo se sindikalni predstavniki večkrat sestali, da bi uskladili in poenotili sindikalne predloge.
- **SZS Alternativa se je posebej zavzela in prispevala svoje pisne predloge pri poglavjih Trajnostnega gospodarskega okolje (prodaja podjetij v državni lasti, infrastruktura, javni potniški promet), na področju pokojninske zakonodaje (ustrezna razrešitev problema ODPZ), in na področju zdravstvene politike (razrešitev problematike neodkrivanja poklicnih bolezni).**
- SZS Alternativa je aktivno sodelovala v skupni: Trajnostni gospodarski razvoj (Lorber), v skupini: Trg dela, zaposlovanje, socialna politika, plačna politika, pokojninska zakonodaja (Lorber) in v skupini: Zdravstvo po meri ljudi (Goljevšček)
- Delodajalska stran je sestanke delovnih skupin bojkotirala, ker se niso strinjali s povečanim številom predstavnikov sindikatov v posamezni delovni skupini.
- V okviru pogajanj z vladno stranjo je prišlo do parafiranja teksta Socialnega sporazuma znotraj delovne skupine za poglavje: »Trajnostno naravnani gospodarski razvoj« (10.07.2012), in do parafiranja teksta delovne skupine: »Socialna politika in zdravstvo po meri ljudi« (17.07.2012).
- Ostale delovne skupine niso uspeli dokončati svojih pogajanj. V začetku jeseni 2012 je usklajevanje delovnih skupin za pripravo Socialnega sporazuma popolnoma zamrlo (zadnji sestanek ene od delovnih skupin je bil 18. septembra). V ospredje so prišla pogajanja za reformo trga dela in pokojninske zakonodaje.

4.4 Zakon o slovenskem državnem holdingu, klasifikacija naložb, prodaja nekaterih državnih podjetij

- Potem ko je Vlada RS 12. 07. 2012 sprejela besedilo novega Zakona o Slovenskem državnem holdingu smo takoj pristopili k aktivnostim za njegove spremembe.
- **Naše ključne pripombe (posredovali smo jih tudi pisno) so se nanašale na pozicioniranje/pripojitev KAD-a in njegovih obveznosti znotraj predlaganega SDH, sestavi nadzornega sveta SDH, kriterijem za sestavo članov uprave SDH, pozicioniraju Sklada ODPZ in Modre zavarovalnice znotraj SDH, pripravi ustrezne strategije upravljanja in vlogi socialnih partnerjev v postopku prodaje podjetij,**
- **V okviru usklajevanj z ministrstvom za finance (sestanki na MF so potekali 11.,13.,17. julija 2012) nam je uspelo v zakonu ustrezno pozicionirati Sklad ODPZ, ki v prvotnem predlogu zakona sploh ni bil omenjen.**
- Na seji parlamentarnega odbora za finance 16. julija smo se seznanili s predlogom sprememb zakona o SDH, ki ga je v imenu takratne opozicijske Pozitivne Slovenije predstavljala Alenka Bratušek in ki je predvideval ustanovitev posebne državne družbe za upravljanje

gospodarskih družb, ki upravljajo in razpolagajo z železniško, cestno, letalsko, pristaniško, energetska, TK in komunalno infrastrukturo (infrastrukturni holding!) Na seji ESS smo vlado pozvali, naj ne sledi omenjenim predlogom takratne opozicije.

- Na seji predsedstva SZS-Alternativa, 4. 09. 2012 smo sprejeli sklep, da si je potrebno prizadevati za spremembo sestave nadzornega sveta, tako da bi imele sindikalne centrale v ESS pravico predlagati tretjino članov ESS.
- **Naš predlog so podprli tudi v sindikalnih centrala ZSSS in KSJS, tako da so 11. septembra omenjene centrale sopodpisale naš poziv pripravljavcem zakona, da se sestava NS SDH spremeni v skladu z našim predlogom o tretjinski zastopanosti v NS SDH. O omenjenem predlogu je tekla žolčna razprava tudi na 220. seji ESS, ki je bila 7. 09. 2012.**
- Vlada stran je v nadaljevanju naš predlog pretvorila v spremembo NS SDH, kjer bi imeli člani ESS (sindikati in delodajalci) možnost imenovati enega člana NS SDH.
- V ta namen smo v mesecu marcu 2013 oblikovali predlog za člana NS SDH na predlog sindikalnih central znotraj ESS. V okviru usklajevanja smo predlagali kandidaturu Igorja Janeza Zajca za omenjeno mesto v NS SDH. Člani ESS se ob tej točki dnevnega reda nismo uspeli dogovoriti o tem, da ESS predlaga enotnega kandidata. ESS je v tem primeru sklenil, da ne bo predlagal svojega kandidata dokler ustavno sodišče ne presodi, ali je zakon o SDH, v delu, ki se nanaša na sestavo nadzornih svetov (delavska participacija) skladen z ustavo.
- V januarju 2013 je vlada na podlagi Zakona o SDH pripravila Klasifikacijo naložb SDH znotraj katere je naložbe države razdelila med naložbe v lasti SDH (država ohranja 100% lastništvo), strateške (v državni lasti se ohranja najmanj 50% + 1 delnica), pomembne (25% + 1 delnica) in portfeljske (SDH lahko družbo proda v celoti). **Po prvotnem predlogu klasifikacije bi se SŽ razbile med SŽ Infrastruktura, d.o.o, (100% last države) in SŽ, d.o.o, (država ohranja 25%+1 delnica) in v podjetju Luka Koper d.o.o, (država ohranja 25%+1 delnica).**
- Glede na žolčno javno razpravo in našo ostro razpravo na seji ESS, je vlada posredovala 27. 02. 2013 nov predlog klasifikacije, ki je predvideval, da postane Luka Koper d.o.o, strateška naložba (v državni lasti se ohranja najmanj 50% + 1 delnica), SŽ, d.o.o. pa se lahko proda v celoti. **Na dan sporne odločitve na korespondenčni seji vlade smo po prejeti informaciji sprožili ostro in široko akcijo prepričevanja, da gre v tem primeru za odločitev s hudimi in nepopravljivimi posledicami. Vlada je naslednji dan, 28. februarja na svoji redni 52. seji popravila odločitev prejšnjega dne (domnevno naj bi šlo za zmoto uradnika !!!), tako, da so po zadnjem predlogu klasifikacije bile SŽ, d.o.o, (kot skupina), tako kot Luka Koper, d.o.o, obravnavane kot strateška naložba, kjer država v svoji lasti ohranja najmanj 51% lastništva.**
- Čeprav klasifikacija naložb prejšnje vlade ni dobila podpore sedanje vlade, bi neustreznost sprejetih rešitev, lahko pomenila neustrezno izhodišče pripravi novega predloga klasifikacije pod sedanjo vlado.
- **V zvezi s prodajo podjetij v državni lasti, smo na 233. seji ESS, 7. 06. 2013, oporekali neznanim oz. neustreznim kriterijem uvrstitve 15. slovenskih podjetij na seznam za prodajo.** Še posebej smo bili kritični do tega, da se prodaja vrši pred sprejemom ustrezne strategije (na katero napotuje tudi zakon o SDH) in da ni jasno definirane vloge sindikatov oz. svetov delavcev v teh procesih.

4.5 Izhodišča za reformo trga dela, Zakon o delovnih razmerjih ZDR in Zakon o urejanju trga dela ZUTD

- Vlada RS je 22. 06. 2012 socialnim partnerjem posredovala Izhodišča za reformo trga dela. Na podlagi predstavljenih izhodišč se je v slovenski javnosti oblikovala burna javna razprava, saj so izhodišča napovedovala oz. odpirala možnost poseganja na vse uveljavljene delovno pravne institute v ZDR oz. ZUTD.
- SZS - Alternativa je oblikovala svoje pisne pripombe na predlagana izhodišča na svoji 10. redni seji 4. 09. 2012. V dopisu predlagatelju izhodišč smo opozorili, da izhodišča posvečajo

premalo pomena krepitvi pravne varnosti zaposlenih in da ob nespoštovanju predpisov nova oz. spremenjena zakonodaja ne bo veliko prispevala k izboljšanju razmer na trgu dela. **V podanih pisnih pripombah smo opozorili, da je potrebno okrepiti delo inšpekcijskih služb, zaostri sankcijsko politiko, okrepiti pripravljenost za kolektivna pogajanja na panožni in podjetniški ravni, zmanjšati obseg zaposlovanja za določen čas oz. znotraj ostalih atipičnih oblik zaposlovanja, opozorili smo na nedefiniranost in odprta vprašanja v povezavi z idejo uveljavitve enotne pogodbe za nedoločen čas, opozorili smo na pasti pri odpiranju možnosti zaposlovanja na podlagi začasnega in občasnega dela, pozdravili smo idejo oblikovanja odpravninskega sklada, ki pa bi ga bilo idejno potrebno nadgraditi. V odgovoru smo ostro obsodili ideje iz vrst delodajalcev o ukinitvi plačanega odmora za delo med delovnim časom in ideje o ukinitvi oz. spremembi plačila dodatka za minulo delo.**

- Kljub temu, da smo se vsi socialni partnerji jasno opredelili do izhodišč za reformo trga dela, Ekonomsko-socialni svet izhodišč ni posebej obravnaval.
- Namesto tega smo socialni partnerji na 220. seji ESS, 7. 09. 2012 prejeli predlog novega ZDR, ZUTD in ZPIZ-2.
- **SZS-Alternativa je uskladila pripombe k omenjenim zakonom na svoji seji 17. septembra. 20. septembra 2012 pa smo pripombe predstavili na tiskovni konferenci.** Ključne pripombe, ki smo jih poskušali uveljaviti tekom pogajanj za ZDR so se dotikale: dilem v zvezi z uveljavitvijo notranje fleksibilnosti v podjetju, definiranju pojmov ustrezno delo in drugo delo, krčenju kriterijev na podlagi katerih je mogoče sklepati pogodbe za določen čas, zmanjševanju možnosti veriženja pogodb za določen čas, dosledni ureditvi problematike agencijskih delavcev, dvomili smo o primernosti ureditve da delodajalec v primeru odpovedi iz poslovnega razloga oz. razloga nesposobnosti več ne rabi preveriti ali je mogoče delavca zaposliti na drugem delovnem mestu, nasprotovali smo skrajševanju odpovednih rokov in znižanju odpravin, da je pomik starosti za starejšega delavca previsok, predlagali smo, da je plačilna lista izvršilni naslov v primeru izvršbe zaradi neizplačanih plač. Nasprotovali smo rezom pri skrajševanju dolžine letnega dopusta in rezom pravic iz naslova odpravnine ob upokojitvi. V zvezi s predlogom novega ZUTD pa so bile naše ključne pripombe povezane z nasprotovanjem uvedbi začasnega in občasnega dela za upokojeince ter omejevanju časa prejemanja in višine denarnega nadomestila iz naslova prejemanja nadomestila za čas brezposelnosti.
- Pogajanja so trajala od petka 21. 09. 2012 do 26. 02. 2013. Praviloma so potekala dva do tri krat tedensko od 13. do 17. ure. Pogajanj za ZDR/ZUTD sta se udeleževala Jože Skubic in Zdenko Lorber. Sindikalna stran je poskušala na več svojih ločenih sestankih usklajevati pogajalska izhodišča (v večini je sindikalna stran delovala usklajeno), kljub temu pa enotnega predloga pripomb sindikati nismo uspeli oblikovati.
- Najzahtevnejšo vsebino pogajanj so predstavljala določila povezana z kvotami agencijskih delavcev, odpravnine po preteku pogodbe za določen čas, začasna notranja fleksibilnost, odpovedni roki in odpravnine, pravica do odpravnine ob upokojitvi, postopkovne norme ob odpovedi pogodbe o zaposlitvi, možnosti veriženja pogodb za določen čas, višina in čas prejemanja denarnega nadomestila in uvedba začasnih in občasnih del za upokojeince.
- Minister je vse predloge zakonov (ZDR, ZUTD, ZPIZ-2), ki takrat še niso bili usklajeni, poslal v državni zbor 17. 10. 2012. Zakoni so se v državnem zboru sprejemali po rednem postopku.
- Pogajanja s socialnimi partnerji so se zaključila 28. februarja, v državnem zboru pa je bila delovnoppravna reforma sprejeta 05.03.2013. ZDR in ZUTD sta pričela veljati 12.04.2013.
- Predsedstvo SZS-Alternativa se je s spremembami delovno-pravne zakonodaje (pisni povzetek najpomembnejših sprememb) seznanilo na svoji seji 18. marca 2013.
- **Za potrebe pogajanj za ZDR, ZUTD in ZPIZ-2 je bilo v dobrih petih mesecih opravljenih preko 50 krogov usklajevanj.**

4.6 Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju ZPIZ-2 s poudarkom na spremembah poklicnega zavarovanja

- Minister za delo Andrej Vizjak je predlog sprememb pokojninske zakonodaje predstavil na 220. seji ESS 20. 09. 2012.
- SZS - Alternativa je uskladila pripombe k ZPIZ-2 na seji predsedstva 17. septembra, 20. septembra pa smo pripombe predstavili na tiskovni konferenci. Ključne pripombe, ki smo jih poskušali uveljaviti tekom pogajanj, so bile povezane s sistemsko ureditvijo obveznega dodatnega zavarovanja, pokritjem razlike za manjkajoča sredstva na individualnih računih zavarovancev ODPZ, določitvi ustreznega prehodnega obdobja za podaljšanje upokojitvene starosti za ženske, z iskanjem rešitve za tiste zaposlene, ki so pričeli z delom pred 18. letom starosti. Predlagali smo, da se pokojninska osnova upošteva za čas najugodnejših 24 let. Ob tem pa smo predlagali spremembe praktično vseh členov 11. poglavja ODPZ, ki se nanaša na obvezno dodatno pokojninsko zavarovanje (omejitev stroškov, način oblikovanja meril in kriterijev, oblikovanje sklada ODPZ, višina poklicne pokojnine, način sprejemanja pokojninskega načrta ...), varstvo pričakovanih pravic za tiste zaposlene, ki so vključeni s program razreševanje presežnih delavcev ...
- SZS – Alternativa je s skupino sindikatov vodila ločena pogajanja za sistem ODPZ (med 5. in 26. novembrom). S predstavniki vlade so potekala usklajevanja ločeno od dela delovne skupine za ZPIZ-2. **SZS-Alternativa je vodila in organizirala (v naših prostorih) vsa usklajevanja interesov sindikatov v zvezi s sistemom ODPZ in v imenu sindikatov zagovarjala naše interese.**
- Aktivno smo sodelovali pri delu parlamentarnega odbora za delo, ki je obravnaval pokojninsko reformo ZPIZ-2 (27. in 28. novembra)
- Pogajanja za ZPIZ so se zaključila 3. 12. 2012. Zakon je bil v državnem zboru sprejet 4. decembra in je pričel veljati 1. 01. 2013.
- Predsedstvo SZS – Alternativa se je seznanilo s potekom pogajanj za ZPIZ-2 na svojem prednovoletnem srečanju 5. decembra. Predsednik SZS Alternativa je na različnih lokacijah po Sloveniji in pri različnih sindikatih opravil deset power point predstavitev ZPIZ-2.
- **Za posebej hvalevreden pogajalski dosežek SZS-Alternativa velja poleg ključne vloge pri oblikovanju členov v poglavju o obveznem dodatnem pokojninskem zavarovanju, omeniti še posebno ureditev prehodnih določb ZPIZ-2, ki urejajo varstvo pričakovanih pravic. Na podlagi našega predloga je bilo določeni skupini zavarovancev, ki so bili do konca leta 2012 vključeni v program razreševanja presežnih delavcev in je bil o tem obveščen ZRSS, omogočeno upokojiti se do konca junija 2013, pod pogoji iz ZPIZ-1. Na ta način smo samo na SŽ cca. 200 zaposlenim omočili upokožitev po – za njih ugodnejšemu - staremu zakonu.**

4.7 Usklajevanja uredbe o določitvi meril in kriterijev za ODPZ ter pokojninskega načrt ODPZ

- Usklajevanja za pripravo Uredbe o merilih in kriterijih za določitev delovnih mest ODPZ in usklajevanja o novem pokojninskem načrtu ODPZ so se aktivno pričela komaj v maju 2013.
- SZS – Alternativa skuša znotraj teh pogajanj voditi aktivno vlogo povezovalca sindikalnih interesov (prva sindikalna usklajevanja o novem pokojninskem načrtu so potekala v petek 14. 06. 2013 na sedežu SZS – Alternativa)
- **Zaradi paralelnih aktivnosti pri projektu Dostojna upokožitev, ki ga vodi SZS Alternativa, predstavljajo organizirane projektne delavnice (3 x v mesecu maju in 1 x v juniju) veliko dodano vrednost socialnemu dialogu, ki poteka znotraj delovne skupine (udeleženci projektnih delavnic so hkrati člani delovne skupine ODPZ – gre za predstavnike ministrstva za delo, KAD, ZPIZ, zdravstvene stroke, delodajalcev in sindikatov)**

4.8 Vodenje projektov

4.8.1 Aktivni projekti

Projekt: »Dostojna upokojitev« (SZS Alternativa je nosilec projekta)

- Intenzivno delo, ki je v okviru SZS Alternativa potekalo od januarja pa do sredine aprila 2012 je obrodilo sad, saj smo v zastavljenem roku uspeli pripraviti vso projektno dokumentacijo in uspeli k sodelovanju pritegniti ugledne partnerje za realizacijo projekta, ki smo ga poimenovali: "Dostojna upokojitev". V okviru projekta smo tako v slovenskem kot v evropskem prostoru raziskali področje upokojevanja tistih, ki delajo na težkih in zdravju škodljivih delovnih mestih oz. delovnih mestih, ki jih po določeni starosti ni moč zanesljivo opravljati. Cilj nam je raziskati področje obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja in pripraviti simulacijo kam nas bo ta sistem, ob nespremenjenih pogojih, pripeljal v prihodnje. Želimo opraviti raziskavo evropske urejenosti na tem področju in na tej podlagi, v dialogu s socialnimi partnerji, doreči spremembe sistemske zakonodaje, ki ureja to področje.
- **K pripravi projekta, katerega nosilec je SZS Alternativa so pristopili: Sindikat strojevodij iz Norveške, na Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve, na Gospodarski zbornici Slovenije in v Zvezi svobodnih sindikatov Slovenije.** V vlogi izvajalca raziskovalnih aktivnosti sodeluje Inštitut za poslovne evalvacije pri ljubljanski ekonomski fakulteti.
- Projekt je bil odobren v začetku jeseni 2012. Za realizacijo projekta imamo na voljo 57. tisoč evrov
- V fazi izvajanja projekta Dostojna upokojitev so do sedaj bile zaključene raziskave
 - Preliminarni pregled obstoječega sistema ODPZ, pregled teoretičnih podlag in razvoja različnih konceptov pokojninskega zavarovanja.
 - Primerjalna analiza ODPZ sistemov v nekaterih državah EU.
 - Raziskave in simulacije razvoja obstoječega sistema ODPZ ter simulacije različnih scenarijev razvoja.
 - Raziskava, ki bi omogočila razumeti, kako delavci na delovnih mestih z obveznim dodatnim pokojninskim zavarovanjem doživljajo tako spremembe, ki so posledice staranja in vplivajo na opravljanje dela. (raziskavo so opravili raziskovalci FDV)

Po opravljenih raziskavah so bile izvedene 3 delavnice, in sicer:

- Prva delavnica »Nekateri aspekti sistema ODPZ« 07. 05. 2013, kjer je so bili predstavljeni izsledki raziskav in predstavljeni pogledi zaposlenih na delovnih mestih, vključenih v sistem ODPZ.
- Druga delavnica »Upokojevanje zaposlenih, vključenih v ODPZ« 15. 05. 2013, kjer so predstavniki Norveškega partnerja predstavili sistem ODPZ na Norveškem in kjer je, po predstavitvi, potekala razprava o možnostih uveljavitve predstavljenih rešitev v slovenski model.
- Tretja delavnica »Simulacije možnih ureditev sistema ODPZ« 22. 05. 2013, kjer je bila predstavljena simulacija možnih ureditev sistema ODPZ in simulacije drugih predlaganih rešitev do leta 2050. Na tej delavnici so bili predstavljeni predlogi za rešitev problematike za zaposlene, vključene v ODPZ, ki na osebnih računih, nimajo dovolj sredstev za poklicno upokojitev.
- Četrta delavnica, ki je bila v prostorih Ekonomske fakultete v Ljubljani organizirana 12. 06. 2013 pa se je osredotočila na razpravo o oblikovanju predlogov sprememb, ki bi ta sistem še izboljšali.

4.8.2 Prijavljeni projekti, ki čakajo na odločitev razpisnih komisij

Projekt POBOL (SZS-Alternativa je nosilec projekta)

SZS Alternativa je pripravila projekt z naslovom »Projekt socialnih partnerjev za izboljšanje delovnih razmer za zdravje in varstvo pri delu ter učinkovitim sistemom odkrivanja in preprečevanja poklicnih bolezni in bolezni, ki so povezane z delom - POBOL«. Ključni del projekta bo vzpostavitev platforme za tristranski socialni dialog. Deležniki v tem dialogu bodo tako ključni sindikati, delodajalci kot tudi zakonodajalec. Namen dialoga bo izboljšati ureditev področja poklicnih bolezni v Sloveniji, tako z regulativo kot s preventivo. Ključne ciljne skupine bodo delavci na delovnih mestih, ki pogosto vplivajo na kronične poklicne bolezni. Za ta projekt je mogoče pridobiti do 200.000,00 eur.

Projekt POBOL ima tri konkretne cilje:

- Vzpostavitev tristranskega socialnega dialoga z namenom systemske ureditve problematike poklicne bolezni v Sloveniji. Znotraj tega cilja je vključena tudi priprava ustreznih strokovnih podlag, primerjalnih študij in prenosa dobrih systemskih rešitev iz drugih držav.
- Izvedba delavnic za zaposlene in delodajalce, namenjene preventivnemu delovanju in odkrivanju poklicnih bolezni
- Izvedba izobraževanj za promotorje zdravja, ki bodo tudi po zaključku projekta aktivno nadaljevali s preventivnimi ukrepi za preprečevanje poklicnih bolezni.

Projekt je zastavljen tako, da bo potekal v treh fazah:

- prva faza je bolj namenjena strokovni javnosti. Tu bodo izvedene raziskave obravnavanega področja in izvedene 4 delavnice za strokovno javnost.
- druga faza je namenjena izobraževanju promotorjev zdravja
- tretja faza pa je namenjena izvedbi 9 dvodnevni delavnic za izobraževanje članov SZS.

Podrobnejši razgovor o operativnem načrtu izvajanja projektnih aktivnosti bo predvidoma v septembru 2013, ko bo tudi znano ali je bila prijava na razpis uspešna.

4.8.3 Projekt FUL ZDRAV (SZS – Alternativa je partner v projektu)

Na povabilo Fakultete za upravo smo kot partner pristopili k projektu »FUL ZDRAV«, ki bo obravnaval problematiko prezentizma in absentizma v Sloveniji. Projekte razpisuje Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije. Odločitev o izboru bo znana v zgodnji jeseni.

4.8.4 Projekt INDUSTRIAL RELATIONS AND SOCIAL DIALOGUE (SZS – Alternativa je partner v projektu)

Na povabilo Evropske pravne fakultete v Novi Gorici sodelujemo pri prijavi na projekt Industrial relations and social dialogue. Tema projekta je povezana z konvergenčnimi primerjavami pokojninskih sistemov v posameznih državah EU s poudarkom na delovanju in nadzoru pokojninskih skladov. Odločitev o izboru bo znana v zgodnji jeseni.

4.9 Kadrovske zadeve / ostalo

V delovnih skupinah ESS za pripravo zakonodaje/pravilnikov in v ostalih delovnih telesih so v imenu SZS Alternativa sodelovali:

- Zdenko Lorber (ESS, Socialni sporazum, ZDR, ZPIZ-2, ZUTD, delovna skupina ODPZ, Sklad ODPZ),
- Bojan Goljevšček (ESS, Sveta za varnost in zdravje pri delu, azbestna problematika, podzakonski predpisi s področja invalidske zakonodaje),
- Jože Skubic (ZDR, ZUTD),
- Zlatko Ratej (problematika ODPZ – delovna skupina + pomoč pri Norveškem projektu)

- Rado Mokotar (svet ZPIZ),
- Leon Didič (delovna skupina za pripravo SRS, koordinator sindikalnih central pri prodaji skupnega sindikalnega premoženja).

V pripravo in realizacijo projektov so bili najbolj aktivno vključeni:

- Leon Didič (projekt INODEL, projekt Dostojna upokojitev, priprave na razpis za projekte: POBOL, projekt FUL ZDRAV in projekt INDUSTRIAL RELATIONS)
- Zdenko Lorber (projekt INODEL, projekt Dostojna upokojitev, priprave na razpis za projekte: POBOL, projekt FUL ZDRAV in projekt INDUSTRIAL RELATIONS)
- Bojan Goljevšček (priprave na razpis projekta POBOL)

Ostalo

- Na povabilo Centra za politološke študije smo sodelovali pri terenski raziskavi (intervju) Oblikovanje policy mrež in lobiranje v Sloveniji 2012. Predstavitev rezultatov je potekala 29. 01. 2013 na FDV, Lorber)
- Na povabilo Instituta za delovno pravo smo bili na dnevih delovnega prava in socialne varnosti (3. in 4. 06. 2013, Portorož, Lorber/Skubic),
- V Cankarjevem domu smo se udeležili predstavitev Eurofoundove študije o psihosocialnih tveganjih na delovnem mestu (26. 09. 2012, Lorber, Goljevšček)

5 POROČILO ZA OBDOBJE 18. JUNIJ 2013 – 14. MAJ 2014

5.1 Seje predsedstva

Predsedstvo se je v tem obdobju sestalo na treh rednih sejah. Petnajsta seja predsedstva SZS-Alternativa je potekala 9. oktobra 2013, šestnajsta seja 17. februarja, sedemnajsta pa 23. aprila 2014. V tem obdobju smo imeli še eno korespondenčno sejo Sveta SZS Alternativa (04. 07. 2013), na kateri smo izvoli nadomestnega člana nadzornega odbora.

Na sejah je predsedstvo obravnavalo:

- Zakon o dohodnini,
- Zakon o slovenskem državnem holdingu,
- Zakon o preprečevanju dela na črno,
- Zakon o inšpekciji dela,
- Zakon o študentskem delu,
- Zakon o referendumu in ljudski iniciativi,
- ukrepe za izhod iz krize,
- Nacionalni reformni program 2014 – 2015,
- problematiko izgradnje drugega tira,
- problematiko uveljavitve IV. železniškega paketa,
- problematiko sprememb ZPIZ-2 na področju poklicnega zavarovanja,
- pripravo Uredbe o merilih in kriterijih za ugotavljanje delovnih mest, ki so težka in zdravju škodljiva,
- delo v Odboru sklada ODPZ,
- pripravo socialnega sporazuma za obdobje 2014-2015,
- Operativni program za izvajanje evropske kohezijske politike 2014 – 2020,
- pogajanja za Kppi (novo kolektivno pogodbo o načinu usklajevanja plač),
- delo v Ekonomsko socialnem svetu,
- izvajanje in dokončanje norveškega projekta,
- uspešnost prijav na projekte, kjer smo nastopali kot nosilec oz. partner v projektu. Projekt: "FUL-ZDRAV« (nosilec Fakulteta za upravo – projekt razpisuje ZZS), projekt: "INDUSTRIAL RELATIONS" (nosilec projekta Evropska pravna fakulteta NG) in projekt "POBOL«, ki ga je razpisalo ministrstvo za delo,
- potek prodaje nepremičnin v nekdanji lasti ZSSS,
- pobudo za oceno ustavnosti statuta Luke Koper,
- udeležbo na morebitnih demonstracijah sindikalnih central.

5.2 Splošno o tripartitnem socialnem dialogu v tem obdobju

Tripartitni socialni dialog je v tem obdobju zaznamovalo:

- obdobje vodenja socialnega dialoga z vlado Alenke Bratušek (od 20. 03 2013 do 5. 05. 2014),
- mačehovski odnos vlade do dela Ekonomsko socialnega sveta (neodzivnost ministrov),
- oblikovanje sindikalnih predlogov za izhod iz krize (Pogodba med delom in kapitalom),
- neupoštevanje predlogov socialnih partnerjev pri oblikovanju ukrepov za izhod iz krize,
- nadaljevanje politike oblikovanja ukrepov za izhod iz krize, ki temelji na varčevanju in uvajanju novih davkov (nepremičninski, dddv),
- reševanje bančne krize in sprejemanje ukrepov za javnofinančno konsolidacijo – znižanje proračunskega primanjkljaja,
- pripravi ukrepov za izpad prihodkov, ki so posledica padca nepremičninskega zakona,
- prezadolženosti nekaterih podjetij in njihovo reševanje,

- pričetek in konec dialoga o novem socialnem sporazumu,
- delo v delovnih skupinah za pripravo zakona o SDH in novega zakona o dohodnini,
- delo v ad hoc skupini socialnih partnerjev za pripravo dokumentov za črpanje evropskih sredstev v novi finančni perspektivi,
- vodenje dialoga za ustrezno pozicioniranje poklicnega pokojninskega zavarovanja, (predlog sprememb ZPIZ-2, nov pokojninski načrt ODPZ, predlog nove uredbe, delo v odboru sklada ODPZ),
- opozarjanju na problematiko zavlačevanja pri izgradnji drugega tira,
- vodenje projektov in pripravi dokumentacije za prijavo na različne projekte namenjene socialnim partnerjem,
- potegovanje za ustrezno kadrovske zastopanost SZS Alternativa v: skupščini ZZS, svetu zavoda ZPIZ, nadzornem odboru Evropskega socialnega sklada.

5.3 Socialni sporazum

- Ob koncu 2013 smo socialni partnerji sprejeli pobudo GZS da pristopimo k oblikovanju novega Socialnega sporazuma za izhod Slovenije iz krize. Tako na delodajalski strani kot na delojemalski strani smo pripravili svoj osnutek tega dokumenta in ga poskušali na več pogajanjih uskladiti.
- Na sindikalni strani smo pripravili vrsto konkretnih ukrepov, s katerimi bi vzpodbudili gospodarsko rast in zaposlovanje, ki predstavljata največji problem Slovenije v tem trenutku. SZS Alternativa je prispevala predloge povezane z načinom prodaje podjetij v državni lasti, potrebo po investicijskih vlaganjih v infrastrukturo, rešitvijo problematike poklicnega upokojevanja in poklicnih bolezni.
- Delodajalska stran je že na drugem sestanku izsiljevala nadaljevanje pogajanj za nov socialni sporazum s tem, da se tudi vladna stran zaveže pripraviti dokument, ki bo predstavil vladne ambicije nabora ukrepov za izhod iz krize.
- Prvi vladni tekst smo prejeli v petek, 14. 02. 2014 in se do njega kritično opredelili, ker je v veliki meri povzemal predloge škodljive delodajalcev, na področju investicijskih vlaganj in razvojnega preboja Slovenije pa je bil izjemno skromen in splošen.
- SZS - Alternativa je sodelovala v delovnih skupinah za področje davčnega sistema (na ministrstvu za finance - Lorber), za področje vzdržnega modela gospodarskega razvoja (na ministrstvu za gospodarstvo - Lorber), za področje zdravstva (na ministrstvu za zdravje - Goljevšček) in na področju urejanja trga dela (na ministrstvu za delo - Lorber).
- Po zadnjih po delovnih skupinah posameznih področij in na podlagi dveh poskusov usklajevanj na ravni vodstev posameznih sindikalnih central, zbornic in ministrov (zadnja so potekala 2. 04 2014) so ostala odprta naslednje vprašanja:
 - način privatizacije podjetij v delni ali pretežni lasti države (vloga socialnih partnerjev v teh procesih – participacija zaposlenih),
 - stopnja soglasja pri spreminjanju zdravstvene, delovno pravne in pokojninske zakonodaje,
 - načini in oblikovanje ukrepov za zagotavljanje fiskalne vzdržnosti po padcu nepremičninskega zakona,
 - preprečevanja nadaljnjega obremenjevanja gospodarstva (novi davki, trošarine),
 - širitev možnosti deregulacije poklicev in dejavnosti,
 - analiziranja kolektivnih pogodb v javnem sektorju z namenom njihove optimizacije in racionalizacije,
 - zniževanju deleža javne porabe v BDP,
 - potrebnosti ponovnega odpiranja nedavno sprejetega zakona o delovnih razmerjih in pokojninske zakonodaje,

- pripravi analize stroškov dela po posameznih oblikah dela s pripravo predlogov za stroškovno primerljivost posameznih oblik dela,
- definiciji študentskega dela kot pojavnih oblik, ki povzročajo anomalije na trgu dela in nelojalno konkurenco,
- ustanovitvi demografskega sklada, ki bo nadomestil sedanjo Kapitalsko družbo in bo namenjen dolgoročnemu zagotavljanju virov za financiranje pokojninske blagajne.
- S pričetkom najave krize v največji vladni stranki PS so se pogajanja ustavila.

5.4 Zakon o slovenskem državnem holdingu

- Vlada je pripravila svoj koncept sprememb zakona o slovenskem državnem holdingu. Pozitivna določba njihovega predloga zakona je bila ta, da vse strateške naložbe v lasti države ostanejo v upravljanju države in se ne prenesejo v upravljanje na SDH.
- Sporna pa je bila določba, da lahko vlada samostojno, mimo državnega zbora, prekvalificira naložbe (npr. iz strateške v pomembno ali celo v portfeljsko). Prav tako je bila sporna sprememba KAD-a, ki ne bi ostal samostojna pravna oseba. Navedeno bi lahko poleg problematike zagotavljanja sredstev za pokojninsko blagajno predstavljalo težavo pri delovanju sklada ODPZ, ki deluje pri KAD.
- V sindikalni pogajalski skupini (aktivno smo delovale štiri sindikalne centrale) smo uskladili naše pripombe in jih nekatere uspeli – na več sestankih na MF - dogovoriti s pripravljavcem zakona (ministrstvom za finance)
- **Kot največja pridobitev se kaže ustanovitev Ekonomsko socialnega strokovnega odbora SDH, ki bo služil kot posvetovalni organ uprave SDH (zgled za oblikovanje članov smo črpali tudi v ureditvi ESS na železnici, ko je ta še deloval).** Sestavljen bo iz sedmih predstavnikov sindikalnih central v ESS in bo, med drugim, lahko vplival tudi na pripravo strategije naložb RS.
- Prav tako smo preprečili namero pripravjalca zakona, da bi lahko vlada, v izjemnih (!) primerih mimo določb sprejete Strategije upravljanja s premoženjem, čez noč npr. spremenila posamezno naložbo iz strateške v pomembno ipd. Prav tako je širše družbeno nasprotovanje prispevalo k temu, da je KAD ostal samostojna pravna oseba in z nalogami, kot jih je upravljal do sedaj.
- Manj uspešni smo bili v naših prizadevanjih, da socialnim partnerjem zagotovimo večjo vlogo v procesih prodaje državnega premoženja in pri predlogu, da bi lahko sindikati predlagali člane v NS SDH.
- Nov zakon je pričel veljati 26. 04. 2014. Ključen proces usklajevanja nove Strategije, ki bo podlaga za razvrstitev posameznih naložb (strateške, pomembne, portfeljske), nas pa še čaka.

5.5 Nacionalni reformni program

- Ekonomsko socialni svet obravnaval predlog Nacionalnega reformnega programa. Gre za vsakoletno pripravo dokumenta s katerim se postavijo okviri reformnih ukrepov, poda se poročilo o realizaciji priporočil iz EU, vse to pa ima vpliv na pripravo zakonodaje in pripravo proračunskih dokumentov prihodnjega obdobja.
- Omenjen dokument ni vseboval nobenih konkretnih programov na področju investicij in vlaganj javnih sredstev v področja, ki bi lahko okrepila domače povpraševanje in ustvarila nova delovna mesta (npr. investicije v infrastrukturo). NFR nima nikakršnih zavez, da se bo pričela pripravljati zdravstvena reforma in nobenih ukrepov za ustvarjanje novih delovnih mest, vzpodbud za gospodarstvo za novo zaposlovanje, itd.
- Sindikalna stran je na predstavljen dokument podala vrsto pripomb in se na seji kritično odzvala na razpravo finančnega ministra, ki vidi osnovno gonilo rasti BDP v vzpodbujanju izvoza. Pri tem pa daje v drugi plan pomen javnih (večjih) domačih investicij in vzpodbujanje

notranjega povpraševanja in zaposlovanja. Dokument z eno besedo ni omenjal vlaganj v drugi tir in ostalih večjih projektov o katerih je bilo v minulem obdobju veliko govora (tretja os, nov pomol v Luki Koper, energetske investicije, vlaganja v cestno infrastrukturo itd.)

5.6 Zakon o študentskem delu

- Usklajevanje zakona o študentskem delu je potekalo že več mesecev. Cilj sindikatov je odpraviti to obliko dela kot anomalijo na trgu dela. To ne pomeni odprava študentskega dela, ampak ureditev na način, da ne bo predstavljalo nelojalno konkurenco redni oblikam zaposlovanja (predvsem v gostinstvu, trgovini, storitvah ...).
- Ključna razprava, ki deli partnerje v delovni skupini, se veže na oblikovanje definicije tega dela. Sindikati zagovarjamo stališče, da se brez določenih omejitev študentsko delo ne more opravljati na delovnih mestih, kjer obstajajo elementi delovnega razmerja.
- Z nastopom vladne krize v vladi Alenke Bratušek je bilo nadaljevanje pogajanj prekinjeno.

5.7 Zakon o dohodnini

- **Na pobudo SZS Alternativa se je v zvezi s pripravo omenjenega zakona oblikovala delovna skupina pri MF, ki je obravnavala predlog sprememb omenjenega zakona,**
- **Navedena pobuda je naletela na plodna tla, saj smo uspeli znotraj delovne skupine na MF prepričati nasprotno stran, da je predlagana obdavčitev poklicnih pokojnin neustrezna.** Na podlagi teh prizadevanj so poklicne pokojnine, po tej spremembi zakona, obdavčene enako kot starostne pokojnine. Slaba stran novele zakona pa je dezindeksacija olajšav dohodnine, kar pomeni, da se olajšave ne bodo več usklajevale s stopnjo inflacije. To praktično pomeni, da bomo v povprečju na letni ravni plačali 3% dohodnine več.

5.8 Problematika izgradnje drugega tira KP-Divača

- V SZS Alternativa smo takoj odreagirali na izjavo predsednice vlade na seji ESS 6. 09. 2013, kjer se je prvič podala ocena, da je projekt drugega tira predrag (1,4 mrd) in zaradi tega nesmotrn.
- Na problematiko ustreznega pristopa, ki bi, ob racionalizaciji projekta, kljub temu pomenil nadaljevanja priprav za izdajo gradbenega dovoljenja in pričetek del, smo opozarjali še na naslednji seji ESS, v delovni skupini za pripravo strateških dokumentov za črpanje evropskih sredstev in v sklopu pogajanj za pripravo socialnega sporazuma.
- **V ta namen smo 9. 10. 2013 organizirali tiskovno konferenco in o naših stališčih seznanili javnost. Poudarek je bil predvsem na predstavitvi stališč, ki so povezane s pomenom drugega tira in vlaganji v železniško infrastrukturo s stališča razvoja Slovenskih železnic in Luke Koper.**
- Razen izjave resornega ministra za infrastrukturo Omerzela, da je projekt po njegovi oceni možno zgraditi za cca. 700 mio eur, se od tistega obdobja v vladi Alenke Bratušek ni zgodilo nič. Ministrstvo za infrastrukturo ni objavilo niti javnega razpisa za izbiro izvajalca, ki bi opravil rezenzijo finančno zahtevnega projekta.

5.9 Poklicno pokojninsko zavarovanje

5.9.1 Priprava sprememb ZPIZ-2 (uveljavitev solidarnostnega sklada)

- Delovna skupina za pripravo Uredbe o merilih in kriterijih poklicnega zavarovanja se je v minulem obdobju ukvarjala z novelo ZPIZ-2, ki bi utemeljila ustanovitev solidarnostnega

sklada znotraj KAD. Le-ta bi vsem zavarovancem poklicnega zavarovanja, ki bi imeli ob doživetju pravice do poklicnega zavarovanja premalo sredstev, omogočal možnost, da razliko manjkajočih sredstev črpajo iz omenjenega solidarnostnega sklada.

- **Ker je poskušala vlada, ob tem dogovorjenem predlogu, v zakon vključiti določene spremembe, ki bi posegale v že dogovorjene pravice zavarovancev, smo bili sindikati primorani eno od pogajanj protestno zapustiti in oblikovati svoja stališča do načina in vsebine pogajanj v prihodnje.**
- Potem, ko je prišlo do osnovnega dogovora, da se v pridobljene pravice ne posega, smo nadaljevali s pogajanjem, ki pa so vse prej kot enostavna.
- SZS Alternativa še naprej vsebinsko in logistično koordinira delo sindikalne pogajalske skupine za pripravo sprememb zakona kot tudi pripravo nove uredbe.
- Trenutno so odprta naslednja vsebinska vprašanja, kjer delovna skupina še ni dosegla dogovora:
 - Najpomembnejše je vprašanje povezano z morebitno ukinitvijo veljavnosti določb 413. člena ZPIZ-2, ki bi po predlogu vlade prenehal veljati z dnem ustanovitve solidarnostnega sklada. Sindikati na to ne pristajamo.
 - Odprto je vprašanje ustreznega pobiranja in terjanja prispevkov za poklicno zavarovanje (po predlogu sindikatov bi za vse moral poskrbeti DURS) in vprašanje učinkovitosti inšpekcijskega nadzora.
 - Neusklajeni smo okrog načina ugotavljanja tehtanega povprečja potrebnih let starosti iz tretjega odstavka 204. člena v primerih, ko je zavarovanec delal na različnih stopnjah delovnih mest s povečanjem oz. ko je bil na mirovanju.
 - Neusklajeni smo okrog deleža presežnega donosa nad minimalnim donosom, ki naj se nalagal v solidarnosti sklad.
 - Neusklajeni smo okrog deleža, ki se namenja za solidarnostni sklad v primerih, ko zavarovanec porabi sredstva v neskladju z namenom poklicnega upokojevanja (odkup).
 - Odprta je definicija višine poklicne pokojnine (le-ta mora biti v višini starostne pokojnine – ostaja pa dilema ali se bo pri tem upoštevala dodana doba ali ne).
 - Odprto je vprašanje novih pogojev povezanih z možnostjo enkratnega odkupa zbranih sredstev (postavlja se pogoj starostne upokojitve, brez tega da je zavarovanec za to uporabil dodano dobo).
 - Odprto je vprašanje povezano z limitiranjem višine poklicne pokojnine v primerih, ko zbrana sredstva presegajo maso potrebnih sredstev za izplačevanje poklicne pokojnine.
- Sindikati in delodajalci smo po padcu vlade pokazali pripravljenost, da s strokovnimi službami kljub temu nadaljujemo s pogajanjem, vendar se kljub temu pogajanja niso nadaljevala.

5.9.2 Priprava Uredbe o merilih in kriterijih za določitev delovnih mest, ki so težka in zdravju škodljiva

- Sindikalna pogajalska stran se je seznanila s predlogom nove uredbe, ki določa postopke imenovanje in način dela komisije za ugotavljanje obveznosti poklicnega upokojevanja, nosilce nošenja stroškov teh postopkov in sestavo specializirane ustanove, ki bi po strokovni plati vrednotila vložene pobude na podlagi oblikovanih meril in kriterijev. Ni pa v tej uredbi še nič govora o merilih in kriterijih, ki so jedro te uredbe.
- V zvezi s predlagano uredbo so odprta naslednja vprašanja:
 - Sestava komisije (sindikati zavračamo predlog da je stroka - ob tem da vsak predlog strokovno preuči specializirana ustanova - še dodatno zastopana v komisiji, ki o vsem odloča). Prav tako zavračamo način odločanja, ki po prvotnem predlogu sindikate postavlja v neenakopraven položaj.
 - Sindikati zavračamo predlog, da KAD nosi stroške revizijskih postopkov.

- Nedefinirano je pojmovanje »delovnega mesta« v uredbi. Ali bo uredba govorila o t.i. tipskih delovnih mestih ali delovnih mestih pri posameznem delodajalcu in kako bo urejeno razmerje med tema pojmovoma.
- Po tem, ko je MDDSZ očitno prekinil sodelovanje z Milanom Srno, ki je spremljal delo te delovne skupine in pripravljaj merila ter kriterije, je na enem od zadnjih sestankov delovne skupine svoje poglede na pripravo teh dokumentov, na predlog ministrstva, predstavila dr. Metode Dodič Fikfak (kot možen avtor priprave tega dokumenta). Po njenem bi ključno vlogo pri teh kriterijih odigrala epidemiološka analiza statističnih podatkov umrljivosti, bolezenske odsotnosti, invalidnosti in hospitalizacije po posameznih delovnih mestih. Po predstavitvi na delovni skupini so sindikati složno ocenili, da je zgolj tak način oblikovanja kriterijev nesprejemljiv oz. pomanjkljiv. Dogovorjeno je bilo, da sindikati organiziramo širše soočenje pogledov na to temo s predstavniki medicine dela.

5.9.3 Sprejem novega Pokojninskega načrta poklicnega pokojninskega zavarovanja

- Po dolgotrajnih pogajanjih (tako znotraj delovne skupine kot znotraj Odbora sklada ODPZ) je ministrica za delo odobrila nov pokojninski načrt 23.12.2013.
- **Sindikalna pogajalska stran ODPZ je uspela uskladiti večino sprememb Pokojninskega načrta.** Nasprotovala pa je znižanju prispevne stopnje za delodajalce iz 12,60% na 9,25%. Naša ocena je bila, da je to znižanje preveliko in nesorazmerno glede na ostale spremembe.
- V novem pokojninskem načrtu je uveljavljena enotna prispevna stopnja delodajalcev v višini 9,25%, ki je za večino zavarovancev nižja za 1,30%. Nova prispevna stopnja je določena na podlagi aktuarskih izračunov KAD, ki kažejo na to, da se pri cca. 90% zavarovancev ODPZ ustvarjajo presežki zbranih sredstev, ki so potrebni za uveljavitev poklicne pokojnine. Presežki nastajajo na podlagi novega obsega pravic iz ODPZ, ki jih je določil ZPIZ-2. Ukinjena je bila namreč t.i. znižana poklicna pokojnina, ki bi jo zavarovanec prejel poleg starostne pokojnine. Obstoj znižane poklicne pokojnine je bil nujen, saj bi bila starostna pokojnina po ZPIZ-1 bistveno znižana zaradi malusov/odbitkov. Ker ZPIZ-2 več ne predvideva malusov pri starostni pokojnini (če je zavarovanec delal na delovnem mestu ODPZ najmanj 15. let moški oz. 14. let ženska) je potreba po znižani poklicni pokojnini ugasnila.
- Poleg znižanja upravljaljske provizije (iz 1,2% na 1%) se je za enak delež, kot se je znižala prispevna stopnja delodajalcev (-1,30%), na podlagi ZPIZ-2 in novega pokojninskega načrta, znižala tudi vstopna provizija KAD-a (iz 3,6% na 2,3%). Ker se vplačana mesečna premija delodajalca na računu zavarovanca zniža za vrednost vstopnih stroškov KAD-a, je zaradi tega neto učinek znižane prispevne stopnje za zavarovanca ugodnejši, kot če do znižanja vstopnih stroškov ne bi prišlo.
- Ostale spremembe pokojninskega načrta so bile usklajene. Pokojninski načrt je pričel veljati v začetku leta 2014 in ustvarja podlago za poklicno upokojevanje. V kolikor bo prišlo do sprememb ZPIZ-2, ki bo uveljavil solidarnostni sklad, bo prišlo do nove korekcije pokojninskega načrta.

5.9.4 Odbor Sklada obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja

- Odbor sklada je v minulem obdobju obravnaval kvartalna poročila uspešnosti poslovanja sklada in konsolidirano letno poročilo SODPZ za leto 2013.
- Oblikoval je mnenje k predlogu pokojninskega načrta in sprejel je pravila delovanja sklada.
- Sprejel je osnutek zavarovalno tehničnih osnov za izplačevanje poklicnih pokojnin.
- Oblikoval je mnenje k naložbeni politiki sklada.
- Obravnaval tekočo problematiko v zvezi z delovanjem sklada in izplačevanjem poklicnih pokojnin.
- Zdenko Lorber je v minulem obdobju deloval kot podpredsednik Odbora SODPZ.

5.10 Vodenje projektov

5.10.1 Projekt "Dostojna upokojitev"

- V drugi polovici leta 2013 smo z zaključno delavnico in tiskovno konferenco (12. novembra 2013), več kot uspešno zaključili norveški projekt, s katerim smo raziskovali področje poklicnega pokojninskega zavarovanja v Sloveniji in EU, ob tem pa izoblikovali predloge za izboljšanje tega sistema v Sloveniji. **Projekt je nedvomno veliko prispeval k delu delovne skupine ODPZ in afirmiral našo sindikalno centralo pri obravnavi omenjene tematike.**
- Projekt je poleg številnih organiziranih delavnic, študiji mednarodne primerljivosti, raziskavam sistema v SLO in EU itd, rezultiral v izdelavi posebne bele knjige sistema ODPZ (zaključkov delavnic in raziskav ODPZ), ki vsebuje tudi predloge za nadgradnjo tega sistema.
- Izdelana je bila spletna stran z vsemi informacijami o sistemu poklicnega pokojninskega zavarovanja in z možnostjo izračuna pogojev poklicnega upokojevanja.

5.10.2 Projekt "Pobol"

- Po vložitvi prijave na razpis smo bili v SZS-Alternativa prepričani, da je naša vloga ustrezna, saj nas ministrstvo niti enkrat ni pozvalo k dopolnitvi vloge, tako kot je to storilo pri drugih prijaviteljih, kjer je nekatere celo večkrat pozvalo za popravek, res da predvsem v delu, ki se nanaša na finančni načrt.
- Zato smo bili več kot presenečeni ob prejemu sklepa o zavrnitvi naše vloge in smo takoj zahtevali sestanek z ministrico in obrazložitev zavrnitve naše vloge. Na našo zahtevo je bil sklican sestanek 06. 09. 2013, kjer so člani strokovne komisije pojasnili svoje razloge za zavrnitev naše prijave, kjer so kot pglavitne razloge navedli, da nismo ustrezno utemeljili cilje in namen projekta.
- O vložitvi pritožbe na sklep komisije smo se pogovorili tudi z odvetniško družbo Avbreht, Zajc in parterji, kjer so povedali, da bi pritožba sicer imela možnosti za uspeh, vendar bi to lahko le vrnilo zadevo v ponovno odločanje istim osebam in bi lahko potencialno slabo vplivalo na naše nadaljnje prijave na razpise, ki jih objavljajo ministrstva. Na podlagi teh dejstev smo se odločili, da pritožbe ne vložimo.

5.10.3 Projekti: "Full zdrav" in "Industrial relations"

- Omenjeni projekti, kjer smo nastopali kot povabljen partner drugim nosilcem projektov (Fakulteta za upravo Ljubljana in Evropska pravna fakulteta NG), niso bili izbrani na razpisih.

5.11 Kadrovske zadeve

V delovnih skupinah ESS za pripravo zakonodaje so v delovnih telesih sodelovali:

- Zdenko Lorber (ESS, Socialni sporazum, delovna skupina ODPZ, Sklad ODPZ, Pokojninski načrt ODPZ, Zakon o dohodnini, Zakon o SDH, Zakon o študentskem delu, Nacionalni reformni program, projekt Dostojna upokojitev, delovna skupina za pripravo dokumentov za črpanje EU sredstev)
- Leon Didič (delovna skupina za pripravo dokumentov za črpanje evropskih sredstev, koordinator sindikalnih central pri prodaji/upravljanju skupnega sindikalnega premoženja, član nadzornega odbora Evropskega socialnega sklada od 18.12.2013, projekt Dostojna upokojitev, priprava projektne dokumentacije za prijavo na razpisih)
- Bojan Goljevšček (ESS, Socialni sporazum, Zakon o preprečevanju dela na črno, Zakon o inšpekciji dela, izvoljen v skupščino Zavoda za zdravstveno zavarovanje, 3.10.2013)
- Rado Mokotar (izvoljen v svet zavoda ZPIZ – 3.01.2014)

6 POROČILO ZA OBDOBJE 14. MAJ 2014 – 10. MAREC 2015

6.1 Seje predsedstva

V tem obdobju so bile sklicane tri seje predsedstva SZS Alternativa. Sedemnajsta seja je bila sklicana 23. aprila, osemnajsta seja 14. oktobra in devetnajsta seja 26. januarja 2015. Seja Sveta naše sindikalne centrale pa je potekala 14. maja 2014. V tem obdobju smo izvedli še tretjo korespondenčno sejo predsedstva - 11. 02. 2015, na kateri smo odločali o vložitvi zakonodajne pobude za spremembo Zakona o minimalni plači na podlagi katere bi iz minimalne plače izvzeli vse dodatke, ki izvirajo iz razporeditve delovnega časa in posebnih obremenitev pri delu.

V tem obdobju smo na sejah predsedstva obravnavali:

- teme, ki jih je obravnaval Ekonomsko socialni svet RS,
- postopek pogajanj in odločanje o podpisu Socialnega sporazuma za obdobje 2014 – 2015,
- ustanovitev Zavezništva sindikatov energetske, železniške, pristaniške in cestne dejavnosti Slovenije,
- sodelovanje pri pripravi Operativnega programa Slovenije za črpanje evropskih sredstev v novi finančni perspektivi 2014 – 2020,
- problematiko privatizacijskih postopkov v Sloveniji,
- nabor slovenskih projektov znotraj Naložbenega načrta za Evropo,
- problematiko izgradnje drugega tira,
- rebalans proračunov za leto 2014 in 2015,
- ustanovitev Ekonomsko socialnega strokovnega odbora pri SDH,
- oblikovanje Demografskega sklada v RS,
- najpomembnejše vsebine, ki jih je obravnaval Odbor sklada obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja,
- pripravo Strategije upravljanja z državnim premoženjem,
- naše pripombe k predlogu Strategije razvoja prometa v RS,
- prijavo naše sindikalne centrale na javni razpis ZZS, ki se nanaša na oblikovanja in razvoj programov promocije zdravja na delovnem mestu.
- vložitev zakonodajne pobude za izvezem dodatkov iz minimalne plače

6.2 Splošno o tripartitem socialnem dialogu v tem obdobju

Tripartitni socialni dialog je v obdobju od maja do začetka jeseni 2014 zaznamoval padec vlade Alenke Bratušek, ki je do novih volitev opravljala le tekoče posle in konstituiranje nove vlade Mira Cerarja. Posledično se zaradi tega Ekonomsko socialni svet v tem času ni skliceval. Po oblikovanju nove vlade so bile v ospredje sindikalnega delovanja postavljene teme, ki so se nanašale na varčevalni pristop priprave rebalansov proračunov za leto 2014 in 2015, pogajanja za sklenitev Socialnega sporazuma 2014 – 2015, problematika privatizacijskih postopkov, priprava nove Strategije upravljanja državnega premoženja, problematika izgradnje drugega tira, obravnava Strategije razvoja prometa v RS in ustanovitev Zavezništva sindikatov energetske, železniške, pristaniške in cestne dejavnosti.

6.3 Socialni sporazum 2014 - 2015

- Intenzivna pogajanja (dva do tri krat na teden) za sklenitev socialnega sporazuma so potekala od začetka novembra 2014 do 20. 01. 2015. Pogajalci smo prvič po letu 2007 uspešno zaključili pogajanja s podpisom Socialnega sporazuma - 5. 02. 2015.

- Pogajanja so zaznamovale: namere vlade o dodatnih obremenitvah gospodarstva, zaradi česar je GZS ob koncu lanskega leta zapustila pogajanja za socialni sporazum (obdavčitev sladkih pijač, CO2 taksa...), pogajanja javnega sektorja za sprejem varčevalnih ukrepov v rebalansu 2015, javnofinančne omejitve proračunskega deficita, ki v letu 2015 naj ne bi presegal 3% BDP in dejstvo, da se predlagan socialni sporazum sklepa zgolj za dve leti.
- **SZS Alternativa je v okviru pogajanj pisno pripravila in tako znotraj sindikalnega usklajevanja kot tudi v okviru tripartitnih pogajanj zagovarjala predloge vsebin, ki so povezane z definiranjem pojma preišljene privatizacije in postopkov prodaje državnega premoženja, teme povezane s področjem investicij v javno prometno infrastrukturo, krepitvijo prometne panoge s poudarkom na razvoju železniškega prometa, tematiko reševanja problematike poklicnih bolezni in potrebnostjo dviga plač na podlagi produktivnosti. itd.**
- Ob koncu pogajanj so ostala odprta vprašanja v zvezi z ustrezno ureditvijo definicije minimalne plače (sprememba definicije, ki bi omogočila izločitev dodatkov), prednostnih poplačilih delavcev v insolventnih postopkih delodajalcev, plačna politika (rast na podlagi inflacije in produktivnosti) in zaveza, da se v obdobju sporazuma ne dvigajo obremenitve, ki bi dodatno bremenile gospodarstvo.
- Do podpisa socialnega sporazuma je prišlo na način, da je najbolj sporna vsebina okrog sprememb definicije minimalne plače in prednostnega poplačila delavcev v insolventnih postopkih izpadla, ker ni prišlo do ustreznega dogovora. Je pa glede vsebine minimalne plače odslej mogoče spremembe zakona o minimalni plači dogovarjati brez potrebnega soglasja socialnih partnerjev.
- Glede plač je dogovorjeno, da si bomo socialni partnerji pri pogajanjih o plačah prizadevali, da se pri kolektivni pogodbah zasebnega sektorja upošteva inflacija in del rasti produktivnosti po panogah, in da rast bruto plač v javnem sektorju ne more biti višja kot v zasebnem.
- Dogovorjeno je, da bo o ključnih spremembah delovno pravne zakonodaje, zdravstva, pokojninske zakonodaje in dodatnih obremenitvah gospodarstva potrebno spremembe dogovoriti ob soglasju s socialnimi partnerji.
- Dogovorjeno je, da se v obdobju veljavnosti tega sporazuma ne bo odpiralo pokojninske zakonodaje, z izjemo invalidske zakonodaje in potrebnih sprememb poklicnega zavarovanja.
- Dogovorjeno je, da se bo uveljavil nov nepremičninski davek, ki pa v splošnem ne more povečati obremenitev gospodarstva in posameznikov bolj kot znaša obremenitev iz dosedanjega nadomestila za uporabo stavbnih zemljišč.
- **Socialni sporazum prvič do sedaj definira pojem preišljene privatizacije, ki zahteva določene pogoje pri umiku države iz lastništva podjetij, t.j. zagotovitev razvoja podjetja, ohranitev delovnih mest, sedež podjetja v državi, spoštovanje kolektivnih pogojev in standarda zaposlenih, spoštovanje slovenskega jezika in pravočasno vključevanje zaposlenih v te postopke. Ob tem se je vlada zavezala, da se bo o predlogu strategije predhodno posvetovala s socialnimi partnerji.**
- V poglavju, ki govori o zdravstvu, je opredeljeno, da se ohrani dosedanji obseg zdravstvenih storitev in da bo v prihodnjih dveh letih potrebno dogovoriti nujne spremembe glede odkrivanja in preprečitve poklicnih bolezni,

6.4 Strategija razvoja prometa Republike Slovenije

- V okviru predstavitev in razprav o Strategije razvoja prometa v RS in razprav o iskanju možnosti financiranja infrastrukture – še posebej drugega tira – smo se udeležili: mednarodne konference o financiranju javne prometne infrastrukture Infrakon (12. 11. 2014), predstavitev predloga Strategije prometa v RS v Državnem svetu (06. 01. 2015), predstavitev študij vlaganj v železniško infrastrukturo na Ekonomski fakulteti v Ljubljani (08. 01. 2015) in

javne razprave na temo pripomb k predlogu Strategije prometa v RS na Ministrstvu za promet (09. 01. 2015).

- Predlagana strategija (240 strani) prvič celovito opredeljuje razvoj prometne politike v Sloveniji, čeprav ne vsebuje bistvenega t.j. načrta prioritete investicij in finančnega načrta za njihovo realizacijo (le ta naj bi bila pripravljena do maja letos).
- Pomembno je, da daje strategija prioriteto razvoju železniškega prometa in razvoju javnega potniškega prometa.
- **SZS Alternativa je v roku do zaključka javne razprave, t.j. do 31. januarja 2015, pripravila pisne pripombe in predloge k predstavljeni strategiji.** Bistvene pripombe je predsednik predstavil na javni razpravi o predlagani strategiji, ki je potekala na ministrstvu za promet 9. 01. 2015. V okviru teh pripomb smo med drugim izpostavili: da strategija ne upošteva socialnega/zaposlitvenega pomena razvoja prometa, da strategija ne analizira ekonomskega vidika dosedanjih vlaganj v prometno infrastrukturo, da niso predstavljene možnosti financiranja infrastrukturnih projektov, da bi bilo potrebno s sistemskega vidika ponovno obuditi zakon o namenskih vlaganjih v javno železniško infrastrukturo, ki je veljal med leti 2010 in 2012, da je potrebno oblikovati prioritete vlaganj v železniško infrastrukturo na podlagi realni potreb in da je potrebno narediti vse, da se prične s projektom izgradnje drugega tira.

6.5 Problematika izgradnje drugega tira

- SZS Alternativa se v tem obdobju, vse od oblikovanja nove vlade, aktivno udeležuje v okviru vseh možnih razprav oz. obravnav, ki so povezane z izgradnjo drugega tira.
- V okviru Zaveznitva sindikatov energetske, železniške, pristaniške in cestne dejavnosti smo naslednji dan, t.j. 17. 09. 2014, po problematični predstavitvi ministra dr. Petra Garšperšiča pred parlamentarnim odborom za infrastrukturo, organizirali tiskovno konferenco in posebej opozorili na njegove sporne izjave povezane s potrebnostjo gradnje drugega tira.
- Udeležili smo se mednarodne infrastrukturne konference Infrakon, ki je potekala 12. 11. 2014. Na njej je bil prvič celovito predstavljen projekt drugega tira s strani neposrednih pripravljavcev. Na konferenci se je vsa prisotna strokovna in politična javnost zavzela za izgradnjo drugega tira. Podanih pa je bilo tudi nekaj konkretnih in zadovoljivih odgovorov na vprašanja povezana z ustreznostjo trase, višino ocenjene vrednosti projekta in dilemami o tem ali lahko ta projekt pomeni nov »TEŠ 6«.
- V okviru sestanka sindikalnih central s predsednikov vlade, ki je potekal po protestih na temo privatizacije (14. 11. 2014), je predsednik naše centrale izpostavil vprašanje izgradnje drugega tira. Prav tako je bil na to temo opravljen neformalen pogovor s predsednikov vlade v okviru podpisa Socialnega sporazuma (5. 02. 2015). V obeh primerih je predsednik vlade podal pozitivna stališča do izgradnje drugega tira in pokazal jasn politični interes, da do pričetka gradnje dejansko pride. V okviru teh pogovorov je izpostavil problematiko zagotavljanja finančnih virov za njegovo realizacijo.
- Na sestanku z vodstvom Slovenskega državnega holdinga, ki je 10. 12. 2014 potekal na temo priprave oblikovanja izhodišč za priprave Strategije in položaja SŽ, smo obravnavali tudi delo delovne skupine za pripravo finančne konstrukcije financiranja 2. tira in stališč SDH v zvezi s tem.
- **Za 259. sejo Ekonomsko socialnega sveta RS, ki je potekala 19. 12. 2014 je SZS Alternativa predlagala dodatno točko dnevnega reda. Znotraj te točke smo obravnavali nabor infrastrukturnih projektov znotraj Naložbenega načrta za Evropo in posebej problematiko financiranja drugega tira.** V zvezi s tem so podali predstavniki ministrstva za infrastrukturo skope, nejasne oz. nekonkretne odgovore in pojasnila.

- V okviru predstavitve Strategije prometa in problematike financiranja infrastrukturnih projektov smo 6. 01. 2015 udeležili posveta v Državnem svetu. Na posvetu se je del razprave nanašal tudi na vprašanja o potrebnosti gradnje drugega tira.
- Na ekonomski fakulteti v Ljubljani smo se 8. 01. 2015 udeležili predstavitve študije financiranja drugega tira, ki sta jo po naročilu Luke Koper pripravila prof. Damjan in prof. Groznik. Študija sloni na predpostavki, da je možno s sredstvi iz dividend, koncesnin Luke Koper, uporabnine za uporabo železnic in bencinskega centa, zgraditi drugi tir. Na tak način namenskega zbiranja sredstev, bi lahko država letno namenila za poplačilo kreditnih obveznosti cca. 50 mio eur, kar bi v približno 23. letih zadoščalo za poplačilo omenjenega projekta.
- Na javni predstavitvi Strategije razvoja prometa, ki je potekala 9. 01. 2015 smo v okviru predstavitve naših pripomb opozarjali tudi na potrebnost čimprejšnje izgradnje drugega tira.
- Na seji predsedstva SZS Alternativa, ki je potekala 26. 01. 2015 smo velik del razprave namenili gradnji drugega tira v povezavi z nekaterimi javnimi izjavami ministra za infrastrukturo in nekaterimi medijskimi zapisi o oblikovanju posebnega holdinga oz. potrebnosti sofinanciranja projekta s strani Slovenskih železnic in Luke Koper.
- Udeležili smo se seje parlamentarnega odbora za infrastrukturo, ki je na temo izgradnje drugega tira potekala 10. 02. 2015 v državnem zboru. Na odboru je predsednik SZS Alternativa opozoril na pomen in prednosti, ki jih ima prometna panoga v Sloveniji. Ob ustreznih sredstvih za razvoj infrastrukture je lahko ta panoga ena od najbolj perspektivnih panog v državi. **Opozoril je, da pomeni odlašanje izgradnje drugega tira velik problem ne samo za luko ampak tudi za slovenske železnice.** Menil je, da so današnje politične zaveze do izgradnje drugega tira tako močne (predstavljene tudi v Evropi), da je aktualna politika dolžna, da poišče finančna sredstva za njegovo realizacijo. Med drugim je zavrnil tudi vsa razmišljanja, ki gredo v smeri iskanja rešitev železniške povezave med Koprom in Trstom.
- Na ustanovni seji Ekonomsko socialnega strokovnega odbora pri Slovenskem državnem holdingu, ki je potekala 24. 02. 2015, je predsednik SZS Alternativa ponovno izpostavil problematiko izgradnje drugega tira v kontekstu dela delovne skupine za drugi tir. Uprava SDH je v zvezi s tem izpostavila, da projekt drugega tira podpira, da pa ne vidi realnih možnosti financiranja drugega tira preko Javno zasebnega partnerstva, kot tudi ne preko oblikovanja tesnejših povezav med Luko Koper in Slovenskimi železnicami, ki po njihovem, z lastnimi sredstvi, nista sposobni samostojno graditi drugi tir.

6.6 Obvezno dodatno pokojninsko zavarovanje

- Delovna skupina za pripravo sprememb ZPIZ-2 na področju poklicnega pokojninskega zavarovanja in pripravo uredbe o merilih in kriterijih za določitev delovnih mest poklicnega pokojninskega zavarovanja se ni sestala vse od padca vlade Alenke Bratušek.
- Nov sklic delovne skupine je predviden 17. marca 2015, v vabilu pa smo člani delovne skupine hkrati prejeli tudi predlog sprememb ZPIZ 2, ki ga bomo v nadaljevanju obravnavali. Predlog zakona je v več primerih izrazilo problematičen saj se sindikatom onemogoča, da bi lahko učinkovito sodelovali pri delu komisij, ki bodo odločale o revizijah delovnih mest. Prav tako je sporno na kakšen način si ministrstvo predstavlja oblikovanje meril in kriterijev za določitev delovnih mest poklicnega zavarovanja. Predlaga se tudi, da bi t.i. solidarnostne rezervacije nadomestile sedanjo možnost iz 413. člena ZPIZ-2 da država posameznikom ki izpolnijo pogoje poklicne upokojitve pa nimajo dovolj sredstev na računih ODPZ, pokrije del potrebnih sredstev za poklicno upokojitve. Prvo usklajevanje med predstavniki sindikatov bo potekalo 11. 03. 2015 na sedežu SZS Alternativa.
- Odbor sklada ODPZ je v tem obdobju spremljal poslovanje sklada in se na zadnjih dveh sejah posebej ukvarjal s pobudo naše sindikalne centrale, da je potrebno dogovoriti znižanje upravljalvske provizije. Na zadnji seji, 16. 12. 2014 je bilo dogovorjeno, da KAD pripravi

konkreten predlog znižanja, ki mora temeljiti na tem, da se pri določen obsegu zbranih sredstev vplačanih premij višina upravljalvske provizije samodejno zniža. Odbor bo o novi višini provizije odločal na naslednji seji. Od sredine lanskega leta Odboru sklada obveznega dodatnega zavarovanja predseduje Zdenko Lorber, namestnica je Tatjana Čerin iz GZS.

- Ob koncu lanskega leta smo na ESS podali pobudo o ureditvi obdavčitve enkratnega odkupa sredstev v primerih, ko se opravi prenos sredstev na ZPIZ za namen dokupa pokojninske dobe. Prav tako smo izpostavili pobudo da Finančni urad RS, preko dopolnjenih Rek obrazcev in ustreznega nadzora FURS, razreši problem izterjave neplačanih prispevkov. Dogovorjeno je bilo, da bo ministrstvo za finance omenjeni pobudi proučilo.
- Na temo problematike dokupa pokojninske dobe smo organizirali sestanek na ZPIZ, katerega se je udeležil tudi predstavnik Slovenskih železnic (21. 12. 2014)

6.7 Ustanovitev Zavezništva sindikatov energetske, železniške, pristaniške in cestne dejavnosti Slovenije

- Zavezništvo sindikatov energetske, železniške, pristaniške in cestne dejavnosti je bilo ustanovljeno 1. 07. 2014 (tiskovna konferenca) in predstavlja neformalno obliko sindikalnega povezovanja, ki se zavzema predvsem za problematiko energetske, cestne, pristaniške in železniške dejavnosti. Gre za interesno asociacijo sindikatov, ki delujejo na strateško pomembni prometni in energetski infrastrukturi. Poleg tega nas povezuje dejstvo, da delujemo v podjetjih v delni oz. pretežni državni lasti. Naš cilj je povezati akcijsko delovanje sindikatov na področjih, ki so povezana z vprašanji strategije, korporativnega upravljanja in privatizacije državnih podjetij ter odnosa države do javne gospodarske infrastrukture.
- Zavezništvo je 8.07.2014 organiziralo predvolilno soočenje vseh političnih strank (okrogla miza) na temo prometnega sektorja, privatizacije podjetij, ki delujejo na javni gospodarski infrastrukturi. Na okrogli mizi je sodelovala večina strank, ki so sodelovale na volitvah.
- Zavezništvo je 17. 09. 2014 organiziralo novinarsko konferenco, na kateri smo se kritično opredelili do nastopa ministrskega kandidata za področje infrastrukture, dr. Petra Gašperšiča, na zaslišanju pred državnozbornim odborom za infrastrukturo, okolje in prostor.
- V okviru zavezništva smo se posamezni predstavniki sestali z vodstvom Slovenskega državnega holdinga; 16. 07. 2014 in 10. 12. 2014. Na teh sestankih smo obravnavali izhodišča za pripravo strategije upravljanja državnega premoženja, poslovanje podjetij Slovenske železnice, Luka Koper in energetskih podjetij obravnavali problematiko gradnje drugega tira.

6.8 Privatizacija, Strategija upravljanja državnega premoženja, ustanovitev ESSO

- Na 255. seji ESS, ki je potekala 17. 10. 2014 smo v okviru razprave o problematiki privatizacijskih procesov izpostavili posamezne primere škodljivih privatizacij. Zavzeli smo se za to, da se pred sprejetjem strategije privatizacijski procesi ne nadaljujejo in da se prodajni postopki definirajo na novo, pri čemer se v ospredje prodajnih postopkov in odločanja ne sme postaviti zgolj kupnina, ampak predvsem razvoj podjetja, spoštovanje kolektivnih pogodb in standarda zaposlenih in možnost pravočasne vključitve zaposlenih v te postopke.
- Na temo obravnave priprave izhodišč za strategijo upravljanja državnega premoženja in problematike poslovanja posameznih družb smo se, sicer v okviru Zavezništva, udeležili sestanka na SDH (16. 07. 2014 in 10. 12. 2014).
- Na temo problematike vodenja privatizacijskih postopkov v Slovenije smo sindikalne centrale organizirale protest pred vlado RS (10. 11. 2014) na katerem smo se vse sindikalne centrale izrekle proti razprodaji podjetij v državni lasti. Sindikati smo na protestih opozorili, da kupnina ne more biti edino izhodišče za prodajo podjetij v državni lasti in da je potrebno v privatizacijske postopke pravočasno vključiti zaposlene v teh podjetjih. Pred protesti je bila organizirana tiskovna konferenca (6. 11. 2014).

- Po protestih smo se predsedniki sindikalnih central udeležili sestanka pri predsedniku vlade (14. 11. 2014), kjer je predsednik na podlagi naše razprave in vprašanj podal stališče do privatizacije železnic in luke, ter spregovoril o pripravi projekta drugega tira. Zavzel se je za izgradnjo drugega tira (o tem je govoril tudi na prvem srečanju s predsednikom EU komisije Junckerjem) in dejal, da se ne zavzema za prodajo Luke Koper in Slovenske železnic.
- Na pobudo sindikalnih central je vlada spremenila sporne določbe statuta SDH, ki se nanaša na delovanje Ekonomsko socialnega strokovnega odbora ESSO SDH.
- Ustanovna seja ESSO SDH je tako potekala 24. 02. 2014. Na seji je bilo izvoljeno vodstvo tega organa (Zdenko Lorber je postal namestnik predsednika ESSO), sprejet je bil poslovnik o delu, opravljena razprava o poročilu delovanja SDH, ki se dotika poslovanja podjetij v njegovemu upravljanju in privatizacijskih postopkih 15. podjetij.

6.9 Projekt Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije

Na podlagi javnega razpisa za sofinanciranje projektov za promocijo zdravja na delovnem mestu v letu 2015 in 2016 je naša sindikalna centrala pripravila projekt, ki se v svoji vsebini približa problematiki varovanja zdravja izvršilnih železniških delavcev. Naša ambicije je, da poskušamo z izboljšanjem in obogatitvijo programov zdravstvene preventive, ki v sistemu Slovenskih železnic že potekajo, dvigniti raven ozaveščenosti o pomenu varovanja zdravja na delovnem mestu in pripraviti konkretne izobraževalne, rekreacijske in sprostitvene programe za izvršilne železniške delavce. Projekt je bil oddan v roku, t.j. 9. 03. 2015. O uspešnosti razpisa bomo obveščeni v juniju 2015.

6.10 Ostale aktivnosti

SZS - Alternativa je v minulem obdobju aktivno sodelovala pri pripravi Operativnega programa 2014 - 2020, ki je osnova za črpanje EU sredstev do leta 2020. Omenjen program je bil v sredini decembra 2014 potrjen s strani EU. V tem okviru smo posebno pozornost namenili načrtovanju vsebin in sredstev, ki jih operativni program namenja socialnim partnerjem za projekte v okviru Evropskega socialnega sklada in obravnavam prioritarnih naložb v javno železniško infrastrukturo, ki bi se financirale iz EU sredstev. V tem smislu smo bili pozorni tudi na predloge Slovenije, ki jih je naša država uvrstila na seznam projektov, ki bi se lahko financirali na podlagi Junckerjevega Naložbenega načrta za Evropo. V zvezi s tem je SZS Alternativa predlagala obravnavo na 259. seji ESS. Le ta je bila opravljena 19. 12. 2014. Zaenkrat velja ugotoviti, da je omenjen načrt z vidika EU financiranja še zelo nedorečen, čeprav je hvalevredno, da je Slovenije izmed 22. prijavljenih projektov priglasila šest projektov s področja prometne infrastrukture (vključno z drugim tirom).

Na Kapitalski družbi smo se 3. 12. 2014 udeležili predstavitve izhodišč za oblikovanje demografskega sklada. Sodelujoči smo v razpravi poudarili, da so idejni osnutki oblikovanja demografskega sklada (le ta naj bi zamenjal KAD) preveč ohlapni saj ne definirajo virov sredstev za polnjenje proračuna, ki je namenjen izplačilom pokojnin.

6.11 Kadrovske zadeve

V delovnih skupinah ESS in pri ostalih aktivnostih SZS Alternativa so sodelovali:

- Zdenko Lorber (ESS, Socialni sporazum, Sklad ODPZ, projekta ZZS, Strategija prometa)
- Leon Didič (koordinator sindikalnih central pri prodaji/upravljanju skupnega sindikalnega premoženja, nadzorni odbor Evropskega socialnega sklada, priprava projektne dokumentacije za prijavo na razpis ZZS),
- Zlatko Ratej, Silvo Berdajs (sestanki na SDH)
- Bojan Goljevšček (ESS, Socialni sporazum, skupščina Zavoda za zdravstveno zavarovanje,)
- Rado Mokotar (svet zavoda ZPIZ)